

Nazwa opracowania:

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY OLEŚNICA – zmiana nr 5 Studium**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Zleceniodawca: **Gmina Oleśnica**

Autorzy: **dr Izabela Durecka**
mgr inż. Bartłomiej Olczak

Łódź, lipiec 2021 r.

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE OGÓLNE	3
1. Przedmiot i cel opracowania.....	3
2. Określenie zasięgu terenu objętego prognozą	4
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	4
4. Podstawy prawne i materiały wyjściowe.....	5
5. Powiązania z innymi dokumentami	8
II. STAN ISTNIEJĄCY – analiza i ocena	10
1. Charakterystyka istniejącego stanu środowiska i zagospodarowania	10
2. Charakterystyka sąsiedztw	22
3. Istniejące problemy ochrony środowiska	22
4. Tendencje do zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu zmiany nr 5 Studium.....	23
III. PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE – analiza i ocena	25
1. Cele ochrony środowiska	25
2. Opis projektowanego zagospodarowania.....	25
3. Ocena wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko przyrodnicze, zdrowie ludzi oraz elementy środowiska kulturowego	29
4. Ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko oraz obiekty środowiska kulturowego	46
5. Możliwości ograniczenia negatywnego oddziaływania ustaleń projektu zmiany nr 5 Studium na środowisko przyrodnicze	47
6. Rozwiązania alternatywne do projektu zmiany nr 5 Studium	51
7. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania	52
8. Przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu	52
9. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	53
10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	53

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Przedmiot i cel opracowania

(art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.)

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica. Procedura sporządzenia ww. zmiany Studium została podjęta uchwałą Nr XXV/130/20 Rady Miejskiej Oleśnica z dnia 26 czerwca 2020 r.

Zmiana nr 5 Studium obejmuje tereny złóż:

- łoża ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” (dawniej złoża „Oleśnica 1” i „Oleśnica 2”) wraz z przyległym istniejącym zakładem produkcji ceramiki budowlanej,
- wielokrotnie mniejsze powierzchniowo złoża kruszywa naturalnego (piasków): „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy” w gminie Oleśnica.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, głównym celem niniejszego opracowania – prognozy – jest zaprezentowanie społeczeństwu i organom opiniującym ww. projekt zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji zmiany Studium. Co więcej, celem prognozy jest wstępne ustalenie zakresu uciążliwości dla środowiska, jakie mogą wystąpić pod wpływem ustaleń zmiany Studium oraz wskazanie metod ich zmniejszenia lub wykluczenia.

Niniejszą prognozę opracowano w oparciu o wymogi:

- Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.).

W celu łatwiejszego odniesienia do ww. przepisów w tytułach rozdziałów przywołano stosowne artykuły, ustępy i punkty.

Należy podkreślić, że:

- w ramach złoża łoża ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” (dawniej złoża „Oleśnica 1” i „Oleśnica 2”) prowadzona jest od wielu lat eksploatacja surowca, który jest przerabiany w przyległym, funkcjonującym zakładzie produkcyjnym.

W ramach prowadzonego postępowania sporządzony został Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w którym określono potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia. Na podstawie ww. dokumentu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach wydał postanowienie znak: WOO-II.4242.69.2013.AS8, w którym uzgodnił warunki realizacji planowanego przedsięwzięcia, stanowiącego obecnie przedmiot projektu zmiany nr 5 Studium. W oparciu o ww. dokumenty Wójt Gminy Oleśnica wydał decyzję z dnia 17 października 2014 r. znak:

BKŚ.IV.6220.2.2014 w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn: „Wydobywanie kopaliny ze złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” i „Oleśnica 2” w miejscowości Oleśnica, gmina Oleśnica, powiat staszowski, województwo świętokrzyskie”, realizowanego przez WIENERBERGER Ceramika Budowlana Sp. z o.o. ul. Ostrobramska 79, 04-175 Warszawa.

- pozostałe tereny objęte zmianą nr 5 Studium stanowią złoża: „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy” zlokalizowane są w ramach pojedynczych działek w północnej części gminy i mają nieporównywalnie mniejsze powierzchnie – odpowiednio: ok 2,8 ha, 0,8 ha, 5,2 ha, co stanowi odpowiednio: 2%, 0,6%, 4% powierzchni złoża „Oleśnica 1”.

Ponadto w ramach prowadzonego postępowania dla przedsięwzięcia „Eksploracji piasków ze złoża „Strzelce Budy” sporządzona została karta informacyjna, a Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach wydał postanowienie znak: WOO-II.4240.215.2014.MW.2, iż dla ww. przedsięwzięcia nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W oparciu o ww. dokument Wójt Gminy Oleśnica wydał decyzję znak: BKŚ.IV.6220.4.2014 z dnia 18.11.2014 r. stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia „Eksploracja piasków ze złoża Strzelce-Budy” na środowisko.

Należy podkreślić, że złoża „Strzelce II” i „Strzelce 3” są znacząco mniejsze od złoża „Strzelce-Budy”, natomiast ze względu na bliskie (złoża „Strzelce II” lub bardzo bliskie (złoża „Strzelce 3”) sąsiedztwo złoża „Strzelce Budy” zarówno uwarunkowania jak i charakter ich zagospodarowania można uznać za tożsame.

2. Określenie zasięgu terenu objętego prognozą

(art. 51 ust. 2 pkt 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.)

Gmina Oleśnica wchodzi w skład powiatu staszowskiego i położona jest w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego.

Granice obszaru objętego opracowaniem wyznaczają granice określone na załączniku graficznym do Uchwały Nr XXV/130/20 Rady Miejskiej Oleśnica z dnia 26 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica, zwanej dalej w opisie prognozy jako „zmiana nr 5 Studium”.

Obszar objęty opracowaniem składa się z czterech fragmentów. Jeden z nich położony jest na gruntach miasta Oleśnica (przy południowej granicy). Pozostałe trzy fragmenty położone są w północnej części gminy Oleśnica, w obrębie ewidencyjnym Strzelce. Powierzchnia obszaru objętego zmianą nr 5 Studium wynosi ok. 136,8 ha.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

(art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.)

Przy sporządzaniu prognozy posłużono się metodą analityczno-syntetyczną. Wykorzystano materiały kartograficzne, raporty oddziaływania na środowisko, opracowania planistyczne z zakresu badań środowiska przyrodniczego na omawianym terenie oraz przeprowadzono inwentaryzację stanu zagospodarowania przestrzennego.

Zastosowana w niniejszym opracowaniu metoda sporządzenia prognozy polegała na porównaniu funkcjonowania obszaru objętego opracowaniem (w sensie ekologicznym) w chwili obecnej, z funkcjonowaniem przewidywanym, jako skutek realizacji ustaleń zmiany Studium.

4. Podstawy prawne i materiały wyjściowe

(art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.)

Podstawę prawną opracowania stanowi uchwała Nr XXV/130/20 Rady Miejskiej Oleśnica z dnia 26 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica przyjętego uchwałą nr 128/XVI/2001 z dnia 28 grudnia 2001 r., zmienionego uchwałą Nr 137/XXII/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 12 grudnia 2005 r., uchwałą Nr 235/XXXIV/13 Rady Gminy Oleśnica z dnia 30 września 2013 r. i uchwałą Nr 283/XLII/18 Rady Gminy Oleśnica z dnia 27 lipca 2018 r.

Niniejszą prognozę opracowano w oparciu o wymogi:

- ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm. z późn. zm.);
- ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.).

dotatkowo wspierając się wymogami obowiązujących ustaw z zakresu m.in. prawa budowlanego i inżynierii, samorządu gminnego, ochrony środowiska i ochrony przyrody, powierzchni ziemi i geologii, odpadów, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza atmosferycznego i obowiązujących norm hałasu.

Materiały wyjściowe do sporządzenia niniejszej prognozy stanowiły:

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego przyjęty uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r.;
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, uchwała Nr 3093/2020 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 9 grudnia 2020 r.;
- Strategia Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2016-2025, 2016 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica przyjęte uchwałą nr 128/XVI/2001 z dnia 28 grudnia 2001 r., zmienione uchwałą Nr 137/XXII/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 12 grudnia 2005 r., uchwałą Nr 235/XXXIV/13 z dnia 30 września 2013 r. i uchwałą Nr 283/XLII/18 Rady Gminy Oleśnica z dnia 27 lipca 2018 r.;

- Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb zmiany nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica, 2020;
- Projekt zmiany nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica, 2020;
- Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – uchwała nr 106/XIII/2001 Rady Gminy w Oleśnicy z dnia 30 kwietnia 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica;
- Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko: wydobywanie kopaliny ze złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” i „Oleśnica 2”, Sigma BP, Tarnobrzeg 2013 r.;
- Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko: wydobywanie kopaliny ze złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” i „Oleśnica 2” (Uzupełnienie 1), Sigma BP, Tarnobrzeg 2014 r.;
- Dokumentacja geologiczna w kategorii C₁ złoża surowca ilastego ceramiki budowlanej „Oleśnica 1”, Era Consult, Gdańsk 2001 r.;
- Inwentaryzacja przyrodnicza obszaru planowanej eksploatacji surowców ilastych ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” i „Oleśnica 2” w miejscowości Oleśnica, gmina Oleśnica, powiat staszowski, województwo świętokrzyskie, Sigma BP, Jasło 2013 r.;
- Inwentaryzacja ornitologiczna złoża „Oleśnica 1” i „Oleśnica 2” wraz z terenem przyległym w odległości około 250 m od inwestycji położonych w miejscowości Oleśnica, gmina Oleśnica, powiat staszowski, województwo świętokrzyskie, Sigma BP, Tarnobrzeg sierpień 2013 r.;
- Analiza oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w zakresie emisji do powietrza i emisji hałasu, FOR-ECO, Tarnobrzeg czerwiec 2013 r.;
- Analiza oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w zakresie emisji do powietrza i emisji hałasu, FOR-ECO, Tarnobrzeg marzec 2014 r.;
- Decyzja Wójta Gminy Oleśnica z dnia 17 października 2014 r. znak: BKŚ.IV.6220.2.2014 w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn: „Wydobywanie kopaliny ze złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej „Oleśnica1” i „Oleśnica2” w miejscowości Oleśnica, gmina Oleśnica, powiat staszowski, województwo świętokrzyskie”, realizowanego przez WIENERBERGER Ceramika Budowlana Sp. z o.o. ul. Ostrobramska 79, 04-175 Warszawa;
- Decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 stycznia 2015 r. znak: OWŚVII.7222.22.2014 ze zmianami udzielająca spółce Wienerberger Ceramika Budowlana Sp. z o.o. pozwolenia zintegrowanego dla instalacji do produkcji wyrobów ceramicznych o zdolności produkcyjnej ponad 75 ton na dobę, zlokalizowanej na terenie Zakładu w Oleśnicy, gm. Oleśnica, powiat staszowski;

- Decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 19 lutego 2019 r. znak: OWŚ-V.7422.30.2018 zmieniająca koncesję z dnia 14 sierpnia 2002 r., znak: Śr.V-7412/1/2002, zmienioną decyzją z dnia 8 października 2009 r., znak: OWŚ.V.7511-22/09 i decyzją z dnia 25 stycznia 2010 r., znak: OWŚ.V.7511-5/10, udzieloną spółce Wienerberger Ceramika Budowlana Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, na wydobywanie ilów ceramiki budowlanej ze złoża „Oleśnica 1”;
- Decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ-V.7422.30.2018 z dnia 19.02.2019 r. zatwierdzająca dodatek nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża ilów ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” w kategorii C1 w miejscowości Oleśnica;
- Decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni w Sandomierzu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 20 lutego 2020 r., znak KR.ZUZ.421.212.2019.AK/1301 udzielająca Wienerberger Ceramika Budowlana Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Plac Konesera 8; 03-736 Warszawa, pozwolenia wodnoprawnego na usługi wodne;
- Decyzja Starosty Staszowskiego znak: GP.6528.1.2020 z dnia 27.05.2020 r. zatwierdzająca dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego (piasków) „Strzelce II” w kategorii C1 w miejscowości Strzelce;
- Decyzja Starosty Staszowskiego znak: GP.6528.1.2018 z dnia 22.06.2018 r. zatwierdzająca dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego (piasków) „Strzelce 3” w kategorii C1 w miejscowości Strzelce;
- Decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ.V.7427.10.2012 z dnia 25.06.2012 r. zatwierdzająca dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego (piasków rzecznych) „Strzelce-Budy” w kategorii A+B w miejscowości Strzelce;
- Postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach znak: WOO-II.4240.215.2014.MW.2 z dnia 24.09.2014 r. stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia „Eksploracja piasków ze złoża Strzelce-Budy” na środowisko;
- Decyzja Wójta Gminy Oleśnica znak: BKŚ.IV.6220.4.2014 z dnia 18.11.2014 r. stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia „Eksploracja piasków ze złoża Strzelce-Budy” na środowisko;
- Kondracki J., 1998, Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa;
- Praca zbiorowa, Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, „Geographia Polonica” 2018, vol. 91, iss. 2;
- Szponar A., 2003, Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa;
- Szafer W., Zarzycki K., 1977, Szata roślinna Polski, PWN;
- Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2015 r.;
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz Pacanów, Państwowy Instytut Geologiczny;
- Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1: 50 000, arkusz Pacanów, Państwowy Instytut Geologiczny;

- dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego – www.stat.gov.pl;
- inwentaryzacja zagospodarowania obszaru objętego planem;
- mapa zasadnicza;
- mapa hydrograficzna Polski, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- mapa topograficzna, geoportal.gov.pl;
- zdjęcia lotnicze, satelitarne – www.geoportal.gov.pl;
- geoportal.pl, [geoportale branżowe](http://geoportale.brancze.gov.pl), m.in. GDOŚ, PIH, PIG, KZGW;
- Bank Danych o Lasach – www.bdl.buligl.pl/portal/;
- Informacja katastralna powiatu staszowskiego – <http://staszow.geoportal2.pl/>;
- wnioski instytucji;
- wytyczne Zleceniodawcy.

5. Powiązania z innymi dokumentami

(art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm. z późn. zm.)

Niniejsze opracowanie jest powiązane z następującymi dokumentami:

- Planem zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego przyjętym uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica przyjętym uchwałą nr 128/XVI/2001 z dnia 28 grudnia 2001 r., zmienionym uchwałą Nr 137/XXII/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 12 grudnia 2005 r., uchwałą Nr 235/XXXIV/13 z dnia 30 września 2013 r. i uchwałą Nr 283/XLII/18 Rady Gminy Oleśnica z dnia 27 lipca 2018 r. (zmiana nr 4 Studium);
- Projektem zmiany nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica, 2020 r.;
- Raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko: wydobywanie kopaliny ze złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” i „Oleśnica 2”, Sigma BP, Tarnobrzeg 2013 r.;
- Decyzją Wójta Gminy Oleśnica z dnia 17 października 2014 r. znak: BKŚ.IV.6220.2.2014 w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn: „Wydobywanie kopaliny ze złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej „Oleśnica1” i „Oleśnica 2” w miejscowości Oleśnica, gmina Oleśnica, powiat staszowski, województwo świętokrzyskie”, realizowanego przez WIENERBERGER Ceramika Budowlana Sp. z o.o. ul. Ostrobramska 79, 04-175 Warszawa,
- Decyzją Wójta Gminy Oleśnica znak: BKŚ.IV.6220.4.2014 z dnia 18.11.2014 r. stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia „Eksploracja pisaków ze złoża Strzelce-Budy” na środowisko.

Wszelkie ustalenia zawarte w projekcie zmiany Studium, a w związku z tym również skutki realizacji zawartych w nim ustaleń (przeanalizowane w niniejszej prognozie), są skorelowane z zapisami zawartymi w ww. dokumentach.

II. STAN ISTNIEJĄCY – analiza i ocena

1. Charakterystyka istniejącego stanu środowiska i zagospodarowania

(art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. a, b ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm. z późn. zm.)

Zagospodarowanie terenu

– Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Obszar położony w południowej części Gminy Oleśnica stanowią działki w miejscowości Oleśnica nr 897/3, 897/4, 897/5, 917/3, 1039/1, 1039/2, 1039/3 (obręb 6) o powierzchni 128 ha.

Na fragmencie działki nr 1039/1 – w południowo-zachodniej części obszaru w sąsiedztwie złoża, zlokalizowany jest Zakład Ceramiki Budowlanej Wienerberger Sp. z o.o. Do zakładu wzdłuż drogi Oleśnica – Pacanów doprowadzona jest linia elektryczna, telefoniczna, a także instalacja wodociągowa i gazowa. Pozostała część obszaru znajduje się w zasięgu udokumentowanego złoża „Oleśnica 1” oraz obszaru i terenu górniczego „Oleśnica 1B”.

W środkowej części obszaru znajduje się działka nr ew. 917/3 o powierzchni 0,85 ha – odcinek byłej drogi powiatowej nr 0116T relacji: Pacanów – Sroczków – Wólka – Oleśnica – Brody – Podborek – Święcica – Grobla w kilometrażu od km 3+750 do km 4+873. Zgodnie z uchwałą Nr XLV/64/13 Rady Powiatu w Staszowie z dnia 29 sierpnia 2013 r. ww. odcinek został pozbawiony kategorii drogi powiatowej i wyłączony z tego użytkowania.

Złoże jest eksploatowane od 2004 r. Wyrobisko znajduje się w południowo-zachodniej części złoża, w bezpośrednim sąsiedztwie zakładu produkcji ceramiki budowlanej i po zachodniej stronie dawnej drogi powiatowej. Wydobywanie kopaliny odbywa się metodą odkrywkową, sposobem mechanicznym, bez użycia materiałów wybuchowych. Obecnie na obszarze około 17 ha udostępniony jest poziom nadkładowy oraz 8 poziomów złożowych (do rzędnej 168 m n.p.m.). Eksploatacja prowadzona jest piętrami eksploatacyjnymi o wysokości około 5 m.

Zakłada się kontynuację dotychczasowego, wschodniego kierunku eksploatacji południowych części złoża aż do osiągnięcia jego wschodniej granicy (w ramach dawnego złoża „Oleśnica 2”).

W północnej części analizowanego obszaru (po północnej stronie obecnego wyrobiska) znajdują się hałdy technologiczne, na które przewożona jest kopalina. Hałdy mają wysokość do 14 m i kąt nachylenia do 30°.

W obrębie udokumentowanego złoża nie występują budynki mieszkalne ani obiekty infrastruktury technicznej (linie kolejowe, wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe, energetyczne, telekomunikacyjne, i in.), które utrudniałyby prowadzenie eksploatacji. Najbliższe pojedyncze obiekty zabudowy mieszkaniowej/zagrodowej znajdują się od planowanego powiększenia eksploatacji w odległości 500 m w kierunku południowo-wschodnim (Wólka Sroczkowska), 600 m w kierunku południowo-zachodnim (Kolonia Szumarka) i ok. 800 m w kierunku północnym (Oleśnica). W mniejszej odległości 180 m - 400m od istniejącego i funkcjonującego zakładu produkcyjnego i wydobywczego usytuowane są pojedyncze zabudowania.

– Teren złoża „Strzelce II”

Teren położony w północnej części Gminy Oleśnica, stanowi działka w miejscowości Strzelce nr. 36 o powierzchni 2,8 ha.

Teren złoża stanowią grunty rolne, nieużytkowane rolniczo. W północnej części znajdują się łąki i pastwiska oraz rów. Teren jest nieuzbrojony.

Jego bezpośrednie sąsiedztwo stanowią od północy grunty rolne (głównie łąki i pastwiska), w większości nieużytkowane rolniczo, od strony zachodniej i południowo-zachodniej – las sosnowy, od strony wschodniej – zwarty kompleks zadrzewieniowy i od strony południowej – droga oraz teren zadrzewiony, od strony południowo-wschodniej – grunty rolne nieużytkowane rolniczo. Najbliższe obiekty zabudowy znajdują się w odległości ok. 1,0 km w kierunku południowo-wschodnim (Strzelce).

– Teren złoża „Strzelce 3”

Teren położony w północnej części Gminy Oleśnica stanowi działka w miejscowości Strzelce nr 371 o powierzchni 0,8 ha.

Teren złoża stanowią grunty rolne, w większości nieużytkowane rolniczo, z towarzyszącą zielenią w formie pojedynczych zadrzewień/zakrzewień. Teren jest nieuzbrojony.

Jego bezpośrednie sąsiedztwo od wschodu i zachodu stanowią grunty rolne, od północy grunty rolne (głównie łąki i pastwiska) w większości nieużytkowane rolniczo, a od strony południowej droga gminna łącząca Strzelce z Sufczycami oraz grunty rolne użytkowane i nieużytkowane rolniczo. Najbliższe obiekty zabudowy znajdują się w odległości ok. 700 m w kierunku zachodnim (Strzelce) i ok. 800 m w kierunku południowo-wschodnim (Sufczyce).

– Teren złoża „Strzelce-Budy”

Teren położony w północnej części Gminy Oleśnica, stanowi działka w miejscowości Strzelce nr 375 o powierzchni 5,2 ha.

Teren złoża stanowią głównie grunty rolne, w większości nieużytkowane rolniczo. W południowo-zachodniej części znajduje się niewielkie wyrobisko, okresowo wypełnione wodą. Zieleń występuje w postaci pojedynczych grup drzew i krzewów oraz zieleni przywodnej. Teren jest nieuzbrojony.

Jego bezpośrednie sąsiedztwo stanowią od wschodu i zachodu grunty rolne, od północy rów uchodzący do rzeki Wschodniej i droga gminna, za którymi występują grunty rolne (głównie łąki i pastwiska) w większości nieużytkowane rolniczo, a od strony południowej droga gminna łącząca Strzelce z Sufczycami, zwarte zbiorowisko drzew oraz grunty rolne głównie użytkowane rolniczo. Najbliższe obiekty zabudowy znajdują się w odległości 450 m w kierunku południowym i około 800 m w kierunku zachodnim (Strzelce).

W obrębie trzech ww. złóż nie występuje infrastruktura wodno-kanalizacyjna, gazowa, linie energetyczne i telefoniczne.

Budowa geologiczna

– Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Analizowany teren, pod względem geologicznym położony jest w północnej, brzeżnej części mieceńskiego Zapadliska Przedkarpackiego w rowie Oleśnica-Chorzeliów.

Najstarszymi utworami odsłaniającymi się na powierzchni są ropy krakowskie stanowiące kompleks złożowy (wiekowo przynależne do sarmatu – miocen środkowy i górny). Stanowią one fację obejmującą osady morza dolnosarmackiego.

W głębokim podłożu występują utwory prekambriu oraz starszego paleozoiku. Bezpośrednio na nich zalegają osady miocenu, reprezentowane przez warstwy baranowskie wykształcone jako wapienie litotamniowe (baden dolny). Na warstwach baranowskich występują osady chemiczne reprezentowane przez wapniste piaskowce lub wapienie piaszczyste. Powyżej zalega kompleks skał pelitycznych i ilasto-marglistych kończący sedymentację badenu.

Okres sedymentacji sarmatu rozpoczynają warstwy ilasto-margliste z fauną małży i ślimaków tzw. warstwy syndesmyowe. Sedymentację sarmatu kończą osady pelitowo-alleurytowe, tzw. ropy krakowieckie, przewarstwiane piaskami mułkowatymi, wapniste. Miąższość ropy krakowieckich szacuje się na kilkaset metrów (w rejonie złoża 500-800 m), zaś zasięg ich występowania wykracza zdecydowanie poza granice dokumentowanego złoża. Kompleks ropy krakowieckich nie jest zaburzony tektonicznie. Złoże ma budowę pokładową, zostało zaliczone do I grupy zmienności.

Na ropy krakowieckich zalegają osady czwartorzędu reprezentowane głównie przez piaski drobne i średnie eoliczne, fluwialne, fluwioglacjalne oraz gliny zwałowe starszych zlodowaceń.

– Tereny złóż „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”

Złóża zbudowane są z czwartorzędowych piasków. Głębokość zwierciadła wody ok. 1,0 m. Przepuszczalność gruntów średnia – piaski i skały lite silnie uszczelnione.

Rzeźba terenu

– Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Teren obejmuje fragment neogeńskiego garbu (wzniesienia) o wysokości dochodzącej do 220 m n.p.m. Wysokości bezwzględne terenu wahają się od 194,5 m n.p.m. w jego północno zachodniej części do 220 m n.p.m. na południu. Spadki terenu kształtują się na poziomie 2°-6°. Generalnie teren jest nachylony w kierunku północnym i zachodnim pod kątem 4°-5°. Analizowany teren zaklasyfikowany został do krajobrazu nizin, peryglacjalnego, równinnego i falistego.

Niżej wymienione złoża leżą w dolinie rzeki Wschodniej i zajmują fragment terasy nadzalewowej z okresu zlodowacenia bałtyckiego i niewielki fragment terasy nadzalewowej z okresu holocenu.

– Teren złoża „Strzelce II”

Wysokości bezwzględne terenu wahają się od 179,0 m n.p.m. w jego północnej części do 180,0 m n.p.m. w części południowej. Generalnie teren jest nachylony w kierunku północno-wschodnim.

– Teren złoża „Strzelce 3”

Wysokości bezwzględne terenu wynoszą ok. 178,0 m n.p.m. Teren jest płaski, minimalnie nachylony w kierunku północnym.

– Teren złoża „Strzelce-Budy”

Wysokości bezwzględne terenu wahają się od 177,0 m n.p.m. w jego południowej części do 178,5 m n.p.m. w części północnej. Generalnie teren jest nachylony w kierunku północnym.

Na ww. terenach nie występują osuwiska.

Surowce mineralne

– Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Teren obejmuje swym zasięgiem złoża iłów ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” wg decyzji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWS-V.7427.8.2015 z dnia 19.11.2015 r. zatwierdzającej dodatek nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża iłów ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” w kategorii C1 w miejscowości Oleśnica zawierający ustalone na dzień 31.12.2014 r. zasoby w ilości 33 207,56 tys. m³.

Udokumentowane złożo stanowi stropową część neogeńskich iłów krakowieckich. Iły krakowieckie w obrębie złoża charakteryzują się jednorodnością w przekroju zarówno pionowym, jak i poziomym. Odznaczają się rozdzielnością łupkową, czasem bryłową. Sporadycznie występuje detrytus muszelek.

Przy powierzchni ily krakowieckie są hipergenicznie zmienione – na głębokości średnio od 4 do 7 m p.p.t. występują ily barwy brązowej, szaro-brązowej i brązowo-szarej bez margla, powyżej (do głębokości 4 m), ily barwy żółto-brązowej, brązowo-żółtej, szaro-żółtej i żółto-szarej często z wtrąceniami margla. Stropowa część iłów krakowieckich, hipergenicznie przeobrażona, o podwyższonej zawartości margla ziarnistego lub zawartości frakcji żwirowej bądź o obniżonej wartości skurczliwości suszenia została włączona do nadkładu. W części zachodniej strop złoża określono na podstawie opisu makroskopowego, przyjmując strop złoża na granicy występowania wtrąceń margla. We wschodniej części zawartość margla określona została we wszystkich otworach dokumentacyjnych. Przypowierzchniowe warstwy o zawartości margla we frakcji >0,5 mm większej od 0,1% oraz obniżonej skurczliwości suszenia <6% wyłączono ze złoża. Zawartość margla 0,1% przyjęto z uwagi na wysokie wymagania stawiane cegłom w zakładach Wienerberger.

Skład granulometryczny złoża nie zmienia się wraz z głębokością. Stropowa część iłów krakowieckich zawiera skupiska margla ziarnistego, zwłaszcza do głębokości 3–4 m. Poniżej tej głębokości złożo praktycznie jest wolne od margla.

Podczas dokumentowania złoża "Oleśnica 1" utwory budujące złożo w opisie makroskopowym na kartach otworów nazwano "mułkami". Według Prof. R. Wyrwickiego (2001) granulometrycznie są to mułki ilaste z pogranicza iłów mułkowych, mineralogicznie – ilaste mułki rodzaju kaolinowo (chlorytowo) – illitowego typu polimineralnego, słabo wapniste, słabo zawęglone, częściowo zamarglone i/lub zawierające gips w ilościach dopuszczalnych w surowcach ceramiki budowlanej.

Kopalnią w złożu są ilaste osady z pogranicza łupków ilastych i iłów mułkowych warstw krakowieckich wieku miocenińskiego.

Spągu osadów złożowych nie przewiercono. Jako dolną granicę dokumentowania (spąg złoża) przyjęto rzędną 168,0 m n.p.m.

W granicach dokumentowania miąższość złoża zmienia się od 0,0 m do 50,0 m i średnio wynosi 34,8 m.

Chemicznie i mineralogicznie kopalina jest bardzo jednorodna, bezwapnista, z bardzo małą zawartością szkodziwych związków siarki. Kopalina z dokumentowanego złoża jest plastyczna, charakteryzuje się skurczliwością suszenia 7,01-11%. Zawartość marglu, pirytu, gipsu w kopalinie, a siarczanu wapnia w tworzywie nie przekracza dopuszczalnych norm. Surowiec spełnia kryteria stawiane surowcom ceramiki budowlanej do produkcji porowatych wyrobów cienkościennych i drążonych z wyłączeniem dachówki.

W złożu „Oleśnica 1” kopaliny towarzyszące nie występują.

Dla ww. złoża ustanowiono w decyzji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ.V.7422.30.2018 z dnia 19.02.2019 r., zmieniającej koncesję z dnia 14.08.2002 r. znak: ŚR-V-7412/1/2002 na wydobywanie ilów ceramiki budowlanej ze złoża „Oleśnica 1” zmienioną decyzją z dnia 8.10.2009 r. znak OWŚ.V.7511-22/09 i decyzją z dnia 25.01.2010 r. znak OWŚ.V.7511-5/10 obszar i teren górniczy „Oleśnica 1B”.

– Teren złoża „Strzelce II”

Teren obejmuje swym zasięgiem złożę kruszywa naturalnego (piasków) „Strzelce II” wg decyzji Starosty Staszowskiego znak: GP.6528.1.2020 z dnia 27.05.2020 r. zatwierdzającej dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego (piasków) „Strzelce II” w kategorii C1 w miejscowości Strzelce zawierającą ustalone na dzień 31.12.2019 r. zasoby w ilości 231,97 tys. t.

Złożę zbudowane jest z czwartorzędowych piasków.

– Teren złoża „Strzelce 3”

Teren obejmuje swym zasięgiem złożę kruszywa naturalnego (piasków) „Strzelce 3” wg decyzji Starosty Staszowskiego znak: GP.6528.1.2018 z dnia 22.06.2018 r. zatwierdzającej dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego (piasków) „Strzelce 3” w kategorii C1 w miejscowości Strzelce zawierającą ustalone na dzień 31.12.2017 r. zasoby w ilości 65,02 tys. t.

Złożę zbudowane jest z czwartorzędowych piasków.

– Teren złoża „Strzelce-Budy”

Teren obejmuje swym zasięgiem złożę kruszywa naturalnego (piasków rzecznych) „Strzelce-Budy” wg decyzji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ.V.7427.10.2012 z dnia 25.06.2012 r. zatwierdzającej dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego (piasków rzecznych) „Strzelce-Budy” w kategorii A+B w miejscowości Strzelce zawierającą ustalone na dzień 31.12.2011 r. zasoby w ilości 670,28 tys. t.

Złożę zbudowane jest z czwartorzędowych piasków.

Wody powierzchniowe

Tereny objęte zmianą nr 5 Studium pozbawione są naturalnych cieków i położone poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią.

Analizowane tereny znajdują się w zasięgu następujących zlewni jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- Dopływ ze Sroczkowa o kodzie PLRW2000621766 – obejmuje południowo-wschodni fragment tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego:
Status – niemonitorowana,
Potencjał ekologiczny – dobry,
Stan chemiczny – dobry,
Ocena stanu – zły,
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,
Bez derogacji (odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych).
- Pobocznicą o kodzie PLRW200062178869 – obejmuje pozostałą część terenu złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego oraz złoża „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”:
Status – niemonitorowana,
Potencjał ekologiczny – dobry,
Stan chemiczny – dobry,
Ocena stanu – dobry,
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,
Bez derogacji (odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych);
- Wschodnia od Sanicy do ujścia o kodzie PLRW20009217889 – obejmuje tereny „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”:
Status – monitorowana część wód,
Potencjał ekologiczny – powyżej dobrego,
Stan chemiczny – dobry,
Ocena stanu – dobry,
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,
Bez derogacji (odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych).

Przez południowo-wschodni fragment terenów złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego przebiega dział wodny II rzędu między zlewnią rzeki Wschodniej, będącej dopływem Czarnej Staszowskiej wpadającej do Wisły a zlewnią Kanału Strumień, bezpośredniego dopływu Wisły.

Wody podziemne

Pod względem hydrologicznym analizowany obszar zaliczony jest do regionu Przedkarpackiego w rejonie proszowicko-połanieckim.

W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanych terenów nie występują ujęcia, ani zbiorniki wód podziemnych. Najbliższy Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 423 „Subzbiornik Staszów” znajduje się w odległości ok. 5 km.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz w oparciu o dane Państwowej Służby Hydrogeologicznej (rozpoznawanie, bilansowanie i ochrona wód podziemnych w celu ich racjonalnego wykorzystania przez społeczeństwo i gospodarkę) tereny objęte analizą znajdują się w zasięgu jednolitych części wód podziemnych o nr 115 (PLGW2000115), stan ilościowy – dobry, stan chemiczny – słaby, ogólna ocena stanu – dobry, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona, przyczyny antropogeniczne: przekroczenie wartości progowych jonów NH_4 i Fe, słaby stan chemiczny spowodowany oddziaływaniem lokalnym ogniska zanieczyszczeń – brak podstaw do wskazania bezpośredniej przyczyny zanieczyszczenia, oddziaływania presji już nieistniejącej związanej z eksploatacją siarki metodą otworową.

W granicach obszaru i terenu górniczego „Oleśnica 1B” nie występują użytkowe poziomy wodonośne ze względu na niespełnione kryteria użytkowe (nie charakteryzują się wystarczająco dobrymi parametrami hydrogeologicznymi do wykonywania ujęć wód podziemnych).

Ponadto brak jest stałych poziomów wodonośnych – występują sączenia na gł. 1,6-7,5 m p.p.t. Złoże „Oleśnica 1” zalicza się do suchych.

Tereny złóż „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”, według Mapy hydrologicznej Polski w skali 1:50 000 arkusz Pacanów, leżą w zasięgu głównego użytkowego piętra wodonośnego. Omawiane tereny zlokalizowane są w ramach jednostki hydrogeologicznej głównego czwartorzędowego poziomu wodonośnego – 2 a Q II, który obejmuje główne poziomy użytkowe w dolinie rzeki Wschodniej. Jednostka ta przebiega wąskim pasem o równoleżnikowym kierunku w północnej części gminy. Jest stosunkowo słabo rozpoznana w aspekcie hydrogeologicznym. Stopień wykorzystania zasobów wód podziemnych w tej jednostce jest bardzo mały. Na tym terenie nie ma większych użytkowników wody, a jej pobór z pojedynczych ujęć jest niewielki.

Wody występujące w dolinie rzeki Wschodniej, w rejonie od Czyżowa do Sufczyc, są złej jakości – bardzo wysoka zawartość żelaza, siarczanów i amoniaku.

W Objaśnieniach do mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz Pacanów, jako zalecenie dla ochrony jakości wód głównego czwartorzędowego poziomu wodonośnego wskazano wykluczenie lokalizacji na tym terenie: wysypisk i wylewisk, przemysłowych ferm hodowlanych, punktów składowania i dystrybucji paliw oraz zakładów produkcji związków toksycznych. Nie wykluczono jednak wydobycia kopalin ze złóż surowców. W analizowanym przypadku istotne uwarunkowania dla eksploatacji kopalin stanowią niewielkie powierzchnie poszczególnych terenów, konieczność zagwarantowania w ich granicach odpowiednich kątów usypu ze względu bezpieczeństwa sąsiednich terenów, co wyklucza głębokie wykopy, a także niewielka skala inwestycji.

Gleby

– Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Występują tutaj grunty zabudowane należące do zakładu produkcyjnego ceramiki budowlanej, place składowe i wyrobisko – wszystkie pozbawione pokrywy glebowej, a także grunty rolne średniej i niskiej klasy bonita-

cyjnej (IVa, IVb i V) ze słabo wykształconymi poziomami glebowymi i niską zawartością próchnicy, nieużytkowane rolniczo. Gleby wykształcone są na iłach krakowieckich, a miejscami na gliniastych utworach polodowcowych.

Do nadkładu zaliczono również stropową część iłów krakowieckich, hipergenicznie przeobrażoną, o podwyższonej zawartości margla ziarnistego lub zawartości frakcji żwirowej, bądź o obniżonej wartości skurczliwości suszenia. Miąższość nadkładu zmienia się od 0,0 m (w części objętej eksploatacją) do 6,0 m i średnio wynosi 2,1 m.

– Tereny złóż „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”

Występują tutaj gleby rolne V-VI klasy bonitacyjnej. W północnej części terenów występują gleby pochodzenia organicznego.

Warunki klimatyczne

Cały obszar gminy Oleśnica według podziału klimatycznego Polski leży w obrębie Regionu Klimatycznego Śląsko-Małopolskiego w krainie klimatycznej nr 50.

Podstawowe elementy klimatu, ustalone na podstawie wieloletnich obserwacji, kształtują się następująco:

- opad roczny od 550 do 600 mm,
- średnia roczna temperatura – od 7,5 do 8,0°C,
- czas zalegania pokrywy śnieżnej – od 70 do 100 dni.

Lato trwa średnio 90 do 100 dni, a okres wegetacyjny 200 do 210 dni (od 1.IV do 4.XI). Pierwsze przymrozki pojawiają się średnio 1.X a ostatnie 13.V.

Warunki topoklimatyczne

Na analizowanym obszarze występuje topoklimat właściwy obszarom płaskim.

Zmiany klimatu i zjawiska ekstremalne

Wieloletnie obserwacje i badania potwierdzają znaczne zmiany klimatu. Zauważa się m.in. tendencje spadkowe liczby dni mroźnych i bardzo mroźnych, zwiększenie liczby dni upalnych, zmiany struktury opadów (wzrost liczby dni z opadem dobowym o dużym natężeniu), wzrost liczby dni słonecznych, dużą zmienność temperatury oraz trend do jej wzrostu, który od połowy XIX w. z roku na rok jest coraz bardziej wyraźny. Skutkiem powyższego są ekstremalne zjawiska pogodowe, które w Polsce występują coraz częściej – burze, powodzie, susze i fale upałów. Na analizowanym terenie, jak i na pozostałym terenie gminy Oleśnica, wielokrotnie występowały gwałtowne wichury, nawałnice i oberwania chmury, powodujące lokalne podtopienia, niszczące infrastrukturę techniczną oraz mienie.

Na terenie gminy Oleśnica największe jest prawdopodobieństwo wystąpienia huraganów. Możliwe jest wystąpienie suszy i upałów oraz intensywnych opadów śniegu, natomiast do rzadkich zjawisk zalicza się bardzo silne mrozy. Największe niebezpieczeństwo niosą ze sobą intensywne opady śniegu i huragany. Mniejsze zagrożenie występuje w przypadku suszy i silnych mrozów.

Konsekwencje zmian klimatu

Zmiany klimatu mają i będą miały duży (bezpośredni i pośredni) wpływ na gospodarkę miejską oraz społeczeństwo, poprzez oddziaływanie na fizyczne i biologiczne składniki ekosystemów, takie jak: woda, gleba, powietrze i różnorodność biologiczna.

W sektorze rolnictwa przewidywane zmiany klimatu wpłyną na zbiory, gospodarkę hodowlaną i lokalizację produkcji. Rosnące prawdopodobieństwo wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz ich dotkliwość spowoduje znaczny wzrost ryzyka nieudanych zbiorów. Poza tym coraz częściej mogą pojawiać się dotkliwe susze. Zmiany klimatu wpłyną również na glebę, powodując zmniejszenie zawartości materii organicznej, będącej głównym czynnikiem zapewniającym jej żyzność. W sektorze energetycznym zmiany klimatu będą rzutować zarówno na dostawy energii, jak i popyt na nią. Coraz częstsze rekordowe temperatury latem, związana z nimi potrzeba chłodzenia oraz ekstremalne zjawiska pogodowe, będą wywierać bezpośrednie oddziaływanie na jej dystrybucję. Zmieniające się warunki pogodowe to także czynnik przyczyniający się do problemów zdrowotnych ludzi. Wraz ze wzrostem częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych, może nastąpić wzrost zachorowań związanych z warunkami pogodowymi, np. z powodu upałów. Zmiany klimatu mogą także wpływać na kondycję roślin poprzez np. stwarzanie sprzyjających warunków dla migrujących organizmów szkodliwych, które mogą spowodować znaczne zmiany w zakresie jakości i dostępności zasobów wodnych.

Analizowane złoża zlokalizowane są poza terenami zagrożonymi podtopieniami.

Szata roślinna i fauna

– Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Oprócz terenu zabudowanego, placów składowych i wyrobiska na analizowanym obszarze występują głównie grunty nieużytków porolnych pozbawione drzew i krzewów. Jedynie przy jego zachodniej granicy występują nieznacznie zarośla różnego typu (w tym regeneracje wierzbowe i osikowe) oraz szuwar trzcinowy. Trzcina pospolita *Phragmites australis* porasta niewielkie zabagnienie znajdujące się w części środkowo-zachodniej analizowanego obszaru.

Roślinność stanowią tutaj w pełni antropogeniczne zbiorowiska roślinne, wśród których jedynie część ma charakter spontanicznych asocjacji. Do tych ostatnich należą luźne zarośla na nieużytkach porolnych, rozwinięte w północno-zachodniej części terenu i współtworzone przez odroślowe postaci topoli balsamicznej *Populus balsamifera*. W pobliżu drogi Pacanów-Oleśnica rozwinął się płat szuwaru trzcinowego z trzcina pospolitą *Phragmites australis*. Towarzyszą jej tu nieliczne gatunki higro- i nitrofilne, takie jak pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, kielisznik zaroślowy *Calystegia sepium* i psianka słodkogórz *Solanum dulcamara*.

Środkowa część obszaru oraz bezpośrednio otoczenie obecnie eksploatowanego wyrobiska, objęta jest roślinnością inicjalną, związaną ze świeżymi nasypami różnego typu, tworzonymi w efekcie działalności górniczej. Jest to roślinność nietrwała, głównie z klasy *Agropyreteea intermedio-repentis*. Najstarsze zwałowiska porastają nitrofilne, antropogeniczne zbiorowiska z klasy *Artemisietea vulgaris*.

Pozostała część obszaru, głównie północna i wschodnia jest pokryta roślinnością nieużytków porolnych, kształtowanych udziałem gatunków klasy *Stellarietea mediae* oraz *Artemisietea vulgaris* z bylicą zwyczajną

Artemisia vulgaris, wrotyczem pospolitym *Tanacetum vulgare* i innymi gatunkami tej klasy. W większości płatów dominuje lub współdominuje trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos*, przy znacznym udziale gatunków *Molinio-Arrhenatheretea*, pochodzących prawdopodobnie z podsiewania. Brak użytkowania kośnego oraz wcześniejsza pełna uprawa polowa sprawia, że gatunki łąkowe szybko wycofują się na rzecz trzcinnika i innych gatunków ruderalnych. Zwarta darń trzcinnikowa raz gromadzący się wojłok utrudniają rozwój i wkraczanie gatunków drzewiastych i krzewiastych.

Nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych chronionych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 roku w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie, jak również wymienianych w Załączniku I Dyrektywy 92/43/EWG (Dyrektywa Siedliskowa) w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny.

Na obszarze nie stwierdzono porostów i grzybów chronionych na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

Stwierdzono 1 gatunek chroniony roślin naczyniowych na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin. Jest to centuria pospolita (*Centaureum erythraea*) – gatunek niezagrożony zarówno lokalnie, jak i w skali kraju.

Centuria pospolita *Centaureum erythraea* została stwierdzona w północno-zachodniej części analizowanego terenu, w obrębie nieużytków porolnych, w liczbie kilkunastu osobników. Gatunek częsty w skali kraju a lokalnie miejscami pospolity. Ze względu na niejednokrotne występowanie na siedliskach przekształconych antropogenicznie nie jest zagrożony. W szerokim otoczeniu planowanego powiększenia obszaru wydobywania (w ramach dawnego złoża „Oleśnica 2”) gatunek posiada rozległe odpowiednie siedliska. Stanowisko wskutek planowanego poszerzenia wyrobiska zostanie zniszczone.

Z obrębu zabagnienia porośniętego trzciną pospolitą *Phragmites australis*, o względnie stałym, wysokim poziomie uwilgotnienia, wychodzi płytki, okresowo zawodniony rów, uchodzący do potoku po zachodniej stronie drogi. Ze względu na swój astatyczny charakter nie posiada ichtiofauny. Zabagnienia te zasiedlane są przez żabę trawną *Rana temporaria* i ropuchę szarą *Bufo bufo*. Gatunki te w obrębie szuwarów trzcinowych i otaczających je zarośli osikowych i brzoźowych występują zarówno w okresie rozrodczym, podczas lata jak i wykorzystują je jako miejsca zimowania.

Najniższa część wyrobiska pozostaje okresowo zawodniona. Zmienny poziom wód oraz, w większości strome (a na spłaszczeniu grząskie) brzegi sprawiają, że nie występują w nich w sposób stały płazy.

Na terenie stwierdzono 4 pospolite gatunki zwierząt kręgowych objętych częściową ochroną na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Są to: ropucha szara (*Bufo bufo*), żaba trawną (*Rana temporaria*), żaba śmieszka (*Pelophylax ridibundus*), jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*). Ponadto zlokalizowano także 1 gatunek bezkręgowca, tj. biegacz wręgaty (*Carabus cancellatus*).

Ropucha szara *Bufo bufo*– stwierdzono pojedyncze osobniki w obrębie trzcinowisk w zachodniej części terenu opracowania, gdzie prawdopodobnie znajdują się miejsca rozrodcze. Obszar planowanego powiększenia obszaru wydobywania obejmuje także tereny żerowiskowe i zimowiska. Tereny żerowiskowe położone są również

po stronie zachodniej drogi, jednak stwierdzono zaledwie jednostkowe wędrówki wiosenne w poprzek drogi, dlatego należy przyjąć, że zarówno rozród jak i zimowanie odbywa się w bliskiej odległości po wschodniej stronie drogi. Gatunek niezagrożony pod warunkiem zachowania odpowiednich dla niej siedlisk.

Przed realizacją planowanej inwestycji polegającej należy przenieść płazy do trzciniowisk położonych na południe od zabudowań fabrycznych, a termin likwidacji siedliska dostosować do biologii ropuchy szarej. Najlepiej działanie to przeprowadzić w okresie październik – luty.

Żaba trawna *Rana temporaria* – kilkanaście osobników zaobserwowano we wschodniej części terenu, w obrębie nieużytków porolnych. Znajdują się tu prawdopodobnie jedynie miejsca żerowania, natomiast zimowiska i miejsca rozrodcze położone są poza terenem opracowania w cieką biegnącym w odległości kilkuset metrów po stronie wschodniej. Gatunek pospolity i niezagrożony.

Jaszczurka zwinka *Lacerta agilis* – pojedyncze osobniki na skrajach dróg technicznych, zwałowisk oraz wśród roślinności zielnej – wszędzie tam, gdzie znajduje odpowiednie miejsca do

Biegacz wręgaty *Carabus cancellatus* – stwierdzony na drodze stanowiącej południową granicę terenu opracowania. Jeden z najliczniejszych krajowych biegaczy, ze względu na szerokie występowanie nie jest zagrożony w skali kraju ani lokalnie, ze względu na posiadanie rozległych odpowiednich siedlisk w szerokim otoczeniu planowanego powiększenia obszaru wydobywania.

Nie stwierdzono masowych ani znaczących migracji płazów pomiędzy analizowanym terenem a terenami sąsiednimi. Stwierdzono tylko jednostkowe przemieszczanie się ropuchy szarej w poprzek drogi Pacanów-Oleśnica. Jest to spowodowane brakiem rozległych siedlisk odpowiednich dla płazów, w otoczeniu kopalni i jej obrębie oraz ukształtowaniem terenu i generalnie (poza niewielką powierzchnią trzciniowisk) przesuszonym podłożem.

Stanowisko, wskazane jako miejsce przenoszenia osobników ropuchy szarej, oferuje zarówno miejsce rozrodcze, jak i zimowisko i rozległe tereny żerowiskowe. Osobniki występującej tam populacji ropuchy szarej nie migrowały, w czasie prowadzenia obserwacji.

Na terenie nie stwierdzono gatunków zagrożonych wyginięciem i wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt, ani też gatunków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Nie zlokalizowano również gniazd gatunków ptaków objętych ochroną strefową. Występujące na obszarze gatunki należą do licznych lub średnio licznych na terenie Polski.

– Teren złoża „Strzelce II”

W północnej części terenu występują łąki na glebach pochodzenia organicznego. Występuje roślinność trawiasta, motylkowa i ziołowa. Nie stwierdzono występowania gatunków chronionych. Złoże jest częściowo zawodnione.

– Teren złoża „Strzelce 3”

W północnej części terenu występują łąki na glebach pochodzenia organicznego. Występują pojedyncze zadrzewienia/zakrzewienia, a także roślinność trawiasta, motylkowa i ziołowa. Nie stwierdzono występowania gatunków chronionych. Złoże jest częściowo zawodnione.

– Teren złoza „Strzelce-Budy”

Teren złoza „Strzelce-Budy” obejmuje tereny rolnicze oraz zbiorowiska zbliżone składem gatunkowym do półnaturalnych łąk wiechlinowo-kostrzewowych, a także płaty charakteryzujące się nieco wyższym stopniem uwilgotnienia i składem gatunkowym. W północnej części terenu występują łąki na glebach pochodzenia organicznego. Występują pojedyncze grupy drzew i krzewów, zieleń przywodna, a także roślinność trawiasta, motylkowa i ziołowa. Nie stwierdzono występowania gatunków chronionych. Złoże jest częściowo zawodnione.

Nie stwierdzono na terenie złoza „Strzelce-Budy” chronionych gatunków roślin i grzybów.

Na terenie można zaobserwować w trakcie przelotów oraz żerujące gatunki następujących ptaków: bocian biały (*Ciconia ciconia*), czajka pospolita (*Vanellus vanellus*), skowronek polny (*Alauda arvensis*), kos (*Turdus merula*), sójka zwyczajna (*Garrulus glandarius*), sroka zwyczajna (*Pica pica*). Gatunki te objęte są ścisłą ochroną gatunkową, a sroka zwyczajna ochroną częściową. Stwierdzone gatunki ptaków są liczne i powszechnie występujące w skali regionu i kraju. Na terenie nie stwierdzono żadnych gniazd i miejsc lęgowych ptaków, a w pobliżu znajdują się miejsca o bardziej zróżnicowanych warunkach siedliskowych, gdzie wspomniane gatunki ptaków mogą znaleźć lepsze warunki bytowania.

Na terenie stwierdzono ślady bytowania należące do sarny (*Capreolus capreolus*), zająca szaraka (*Lepus europaeus*) oraz lisa (*Vulpes vulpes*)

Po północnej stronie za droga sąsiadującą ze złożem „Strzelce-Budy” znajduje się siedlisko o kodzie 6510 – Nizowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie. W odległości ok. 280 m na zachód od granicy złoza „Strzelce-Budy” zlokalizowane jest siedlisko modraszka telejusza (*Maculinea telesiu*) – kod 1059, motyla chronionego polskim prawem oraz wymienionego w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej i w Czerwonej Księdze Zwierząt – Bezkręgowce.

Obszary i obiekty prawnie chronione

Cała gmina, w tym analizowany teren znajdują się w zasięgu Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu utworzonego Rozporządzeniem Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Kieleckiego nr 21 poz. 145) w granicach, którego obowiązują przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody. Obecnie obowiązującą podstawę prawną funkcjonowania Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu stanowi Uchwała Nr XXXV/621/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3313).

Poza ww. formą ochrony przyrody analizowane tereny nie znajduje się w zasięgu innego obszaru objętego przyrodniczą ochroną konserwatorską według obowiązujących przepisów.

Nie występują tutaj również obiekty objęte ww. ochroną, tj. pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne.

Nie występują tu gatunki grzybów objętych ochroną gatunkową.

Jedynie na terenie złoza „Oleśnica 1” (poza istniejącym wyrobiskiem) stwierdzono 1 gatunek chroniony roślin naczyniowych, tj. centuria pospolita (*Centaurium erythraea*) – gatunek niezagrożony zarówno lokalnie, jak

i w skali kraju oraz 4 pospolite gatunki zwierząt kręgowych objętych częściową ochroną gatunkową, tj.: ropucha szara (*Bufo bufo*), żaba trawna (*Rana temporaria*), żaba śmieszka (*Pelophylax ridibundus*), jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*).

2. Charakterystyka sąsiedztw

(art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm. z późn. zm.)

Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego sąsiadują z:

- od zachodu, północy i wschodu – gruntami miasta Oleśnica, gmina Oleśnica,
- od południa – gruntami obrębu Sroczków, gmina Pacanów;

Teren złoża „Strzelce II” sąsiaduje z:

- od zachodu, południa i wschodu – gruntami obrębu ewidencyjnego Strzelce, gmina Oleśnica,
- od północy – gruntami obrębu ewidencyjnego Jarosławice, gmina Tuczępy;

Teren złoża „Strzelce 3” sąsiaduje z:

- od zachodu, północy, wschodu i południa – gruntami obrębu ewidencyjnego Strzelce, gmina Oleśnica;

Teren złoża „Strzelce-Budy” sąsiaduje z:

- od południa, zachodu i północy – gruntami obrębu ewidencyjnego Strzelce, gmina Oleśnica,
- od wschodu – gruntami obrębów ewidencyjnych Strzelce i Sufczyce, gmina Oleśnica.

Uszczegółowiony opis sposobu użytkowania sąsiedztw ww. terenów zawiera Rozdział I, pkt 1.

3. Istniejące problemy ochrony środowiska

(art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm. z późn. zm.)

Gleby

Na wszystkich terenach objętych zmianą nr 5 Studium (poza terenem zakładu produkcyjnego) występują grunty rolne, jednak w większości nieużytkowane rolniczo.

Dla gleb największym zagrożeniem jest zakwaszenie oraz mała zasobność w składniki pokarmowe. Zakwaszenie gleb powoduje, że stają się one podatne na zanieczyszczenia, natomiast zubożenie zawartości składników pokarmowych w glebach prowadzi do ich degradacji. Mikroorganizmy glebowe oraz rośliny posiadają określoną tolerancję w zakresie odczynu gleby. Przy odczynie wykraczającym poza zakres tolerowanych przez nie wartości, spada ich aktywność biologiczna, a w krańcowych wypadkach następuje całkowity zanik aktywności. Kwaśny odczyn gleby zwiększa rozpuszczalność składników mineralnych, co prowadzi do ich wymywania, a w rezultacie do zubożenia gleby. W miejsce składników mineralnych do roztworów glebowych przechodzą toksyczne związki żelaza, glinu i manganu. Zakwaszeniu gleb sprzyjają skutki działań antropogenicznych takie jak gazowe zanieczyszczenia oraz nawozy mineralne, w szczególności azotowe. Zanieczyszczenie gleb występuje również w pobliżu tras komunikacyjnych. Następuje tu kumulacja w glebie toksycznych związków chemicznych pochodzących ze źródeł liniowych.

Powietrze atmosferyczne

Jakość powietrza atmosferycznego jest kształtowana przez szereg czynników. Zależy ona głównie od stopnia koncentracji źródeł, wielkości ich emisji, warunków przewietrzania obszaru, a także wpływu źródeł transgranicznych. Źródłem zanieczyszczenia powietrza na analizowanym obszarze jest emisja zanieczyszczeń powierzchniowych (tereny rolnicze) oraz działalność eksploatacyjna i funkcjonowanie istniejącego zakładu ceramiki budowlanej, prowadzone w oparciu o złożo „Oleśnica 1”.

Głównym czynnikiem degradującym klimat akustyczny jest hałas komunikacyjny, emitowany w szczególności przez środki transportu drogowego. W granicach analizowanego obszaru nie ma dróg stwarzających znaczną uciążliwość akustyczną. Jest natomiast podmiot gospodarczy, który generuje hałas wynikający z funkcjonowania zakładu wydobywczego oraz produkcyjnego, maszyn oraz samochodów ciężarowych.

Dopuszczalny poziom dźwięku na terenach o określonym przeznaczeniu i charakterze zagospodarowania jest normowany przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity z 2014 r. poz. 112). W ww. Rozporządzeniu, poszczególnym rodzajom terenów przypisano wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu dla różnych czasów uśredniania w ciągu dnia i w nocy. Rozporządzenie nie określa wartości dopuszczalnej maksymalnego krótkotrwałego poziomu dźwięku.

Rośliny i zwierzęta, bioróżnorodność

Skutkiem funkcjonowania kopalni odkrywkowej na złożu „Oleśnica 1” jest zniszczenie na wyrobisku i w jego otoczeniu pokrywy roślinnej (trawa) oraz uszkodzenie profilu glebowego, zniszczenie mechaniczne roślin oraz gleby zdjętej z miejsca wydobywania kopaliny. Zmiana warunków siedliskowych i spowodowane nią zmiany sposobu użytkowania mają wpływ na świat roślinny i zwierzęcy (migracje zwierząt), a także na walory krajo-brazowe. Zgodnie z przepisami po zakończeniu eksploatacji zdegradowany teren będzie podlegał rekultywacji.

4. Tendencje do zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu zmiany nr 5 Studium

(art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm. z późn. zm.)

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego po przeprowadzeniu kompleksowej analizy uwarunkowań określa się kierunki zagospodarowania przestrzennego, według których gmina dążyć będzie do optymalnego wykorzystania zasobów oraz do utrzymania najcenniejszej przestrzeni środowiska przyrodniczego, a w konsekwencji do wykreowania właściwych warunków zamieszkania, jakości życia i prowadzenia działalności inwestycyjnych w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, jednak wiele działań legislacyjnych, decyzyjnych, inwestycyjnych i organizacyjnych nie powinno być z nim sprzeczne.

W projekcie zmiany nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica określono ustalenia zgodne z polityką zrównoważonego rozwoju, spójne z programami i planami o znaczeniu zarówno ponadlokalnym, jak i lokalnym. Wszystkie poprzednie edycje zmiany Studium, podobnie jak obecna – zmiana nr 5, dotyczyły jedynie wybranych terenów, nie zaś całej gminy.

Brak realizacji ustaleń obecnie projektowanej zmiany Studium oznaczałoby niepodjęcie eksploatacji złóż „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy” oraz eksploatację złoża „Oleśnica 1” jedynie w jego części zachodniej, do czasu wyczerpania zasobów przemysłowych tej części złoża, bez dalszego rozwoju kopalni w kierunku wschodnim.

Pozostawienie niezagospodarowanych udokumentowanych złóż: „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy” oraz „Oleśnica 1” (wschodniej części – dawnego złoża „Oleśnica 2”) byłoby nieuzasadnione zarówno z punktu widzenia dalszego rozwoju gminy – niewykorzystanie lokalnych bogactw naturalnych, jak i poniesionych nakładów finansowych na udokumentowanie ww. złóż.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektowanej zmiany Studium analizowane tereny, za wyjątkiem aktualnie eksploatowanej zachodniej części złoża „Oleśnica 1”, miałyby nadal ustalone przeznaczenie jako grunty rolne wraz z polityką przestrzenną dotyczącą takich terenów.

Brak realizacji ustaleń projektu zmiany nr 5 Studium ograniczy dalszy, zoptymalizowany rozwój gminy, spowalniając jego dynamikę.

III. PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE – analiza i ocena

1. Cele ochrony środowiska

(art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. d ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm. z późn. zm.)

Realizacja celów ochrony środowiska szczebla międzynarodowego

Cele ekologiczne i prośrodowiskowe ujęte w projekcie zmiany nr 5 Studium spełniają wymogi będące wynikiem zobowiązań międzynarodowych Polski w dziedzinie ochrony środowiska wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej – w tym przede wszystkim trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zasad ochrony środowiska do polityk krajowych ujętych w opracowaniach ramowych, takich jak np. Agenda 21, Strategia Lizbońska czy Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE oraz szeregu konwencji międzynarodowych i dyrektyw Unii Europejskiej, które są sukcesywnie wdrażane do polskiego prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska.

Ustalenia projektu zmiany nr 5 Studium uwzględniają zasady zrównoważonego rozwoju.

Realizacja celów ochrony środowiska szczebla krajowego

Nie odniesiono się do celów ochrony środowiska na szczeblu krajowym w związku z uchynieniem w listopadzie 2020 r. „Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”. Należy dodać, że do czasu uchynienia tego dokumentu ustalenia projektu zmiany Studium były zbieżne z celami w nim określonymi.

2. Opis projektowanego zagospodarowania

(art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm. z późn. zm.)

Podstawę prawną sporządzenia przedmiotowego projektu zmiany Studium stanowi uchwała Nr XXV/130/20 Rady Miejskiej Oleśnica z dnia 26 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica przyjętego uchwałą nr 128/XVI/2001 z dnia 28 grudnia 2001 r., zmienionego uchwałą Nr 137/XXII/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 12 grudnia 2005 r., uchwałą Nr 235/XXXIV/13 Rady Gminy Oleśnica z dnia 30 września 2013 r. i uchwałą Nr 283/XLII/18 Rady Gminy Oleśnica z dnia 27 lipca 2018 r.

Podstawowym celem zmiany nr 5 Studium jest utrwalenie lub/i umożliwienie eksploatacji złóż kopalin, dla których sporządzono dokumentację geologiczną przyjętą bez zastrzeżeń przez upoważnione organy.

Powyższe dotyczy złóż:

- ilów ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” z poszerzonym zasięgiem w kierunku wschodnim oraz zaktualizowanymi zasobami w wyniku prowadzonej eksploatacji i włączenia złoża „Oleśnica 2”, z uwzględnieniem ustanowionych dla ww. złoża obszaru i terenu górniczego „Oleśnica 1B”,
- kruszywa naturalnego (piasków) „Strzelce II”,
- kruszywa naturalnego (piasków) „Strzelce 3”,
- kruszywa naturalnego (piasków rzecznych) „Strzelce-Budy”.

Ponadto w ramach niniejszej zmiany weryfikacji podlega zasięg terenu istniejącego zakładu produkcji ceramiki budowlanej powiązanego z eksploatacją złoża „Oleśnica 1” w dostosowaniu do faktycznego zagospodarowania.

Wdrożenie ww. celu pozwoli na dalszy rozwój gospodarczy gminy.

Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Teren złoża ilów ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” wraz z ustanowionym obszarem i terenem górniczym „Oleśnica 1B” przeznacza się dla rozwoju eksploatacji kopaliny (teren oznaczony symbolem PG). Eksploatacja będzie prowadzona metodą odkrywkową z postępowaniem frontu eksploatacyjnego w kierunku wschodnim, a następnie północnym i zachodnim. Przyległy powiązany funkcjonalnie z kopalnią zakład produkcji ceramiki budowlanej w granicach zgodnych ze stanem faktycznym określa się jako zabudowę przemysłową (teren oznaczony symbolem P).

Poniżej określono warunki i parametry dla ww. terenów.

Symbol i nazwa terenu wydzielonego liniami rozgraniczającymi	P
	Teren zabudowy przemysłowej
Funkcja podstawowa /zakres/	Przeznaczenie i zakres funkcji: 1. Zabudowa przemysłowa (produkcyjna), składy, magazyny, 2. Hałdy surowca, place składowe.
Warunki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu	Dopuszczalne zagospodarowanie terenu: 1. Obiekty administracyjne, socjalne, związane z obsługą funkcji podstawowej, 2. Usługi, w tym związane z funkcją podstawową, 3. Dojścia, dojazdy, tymczasowe drogi technologiczne, place manewrowe, parkingi, 4. Zieleń, 5. Urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW w formie paneli fotowoltaicznych, pod warunkiem, że ich strefa ochronna związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu nie będzie wykraczać poza granice terenu. 6. Urządzenia infrastruktury technicznej. Parametry i wskaźniki: 1. Maksymalna powierzchnia zabudowy – 70%, 2. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 5%, 3. Maksymalna wysokość zabudowy – 12,0 m, z wyłączeniem obiektów i urządzeń towarzyszących takich jak: maszty, kominy, dźwigi, silosy, dla których dopuszcza się 16,0m, 4. Geometria dachu – dowolna.
Zasady obsługi w zakresie komunikacji	Teren obsługiwany z drogi powiatowej nr 0115T łączącej Oleśnicę z Pacanowem, drogi wewnętrzne, tymczasowe drogi technologiczne służące do transportu kopaliny z kopalni.
Symbol i nazwa terenu wydzielonego liniami rozgraniczającymi	PG
	Teren eksploatacji powierzchniowej złoża

Funkcja podstawowa /zakres/	Przeznaczenie i zakres funkcji: 1. Teren eksploatacji kopaliny, 2. Mała retencja, stawy, użytki rolne i dolesienia wykorzystywane na funkcję rekreacji i sportu jako możliwy kierunek rekultywacji – docelowe zagospodarowanie terenów pokopalnianych po zakończeniu eksploatacji złoża.
Warunki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu	Dopuszczalne zagospodarowanie terenu: 1. Po zakończeniu eksploatacji złoża dopuszcza się wykorzystanie wyrobiska eksploatacyjnego dla prowadzenia działalności w zakresie odzysku odpadów innych niż niebezpieczne poza instalacjami i urządzeniami, wyłącznie w odniesieniu do materiałów pobudowlanych obojętnych oraz ziemi z wykopów, uszczegółowionych w kategoriach (kodach) w przepisach odrębnych, 2. Po zakończeniu eksploatacji złoża dopuszcza się wykorzystanie terenu dla sytuowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW w formie paneli fotowoltaicznych, jako możliwy kierunek rekultywacji, pod warunkiem, że ich strefa ochronna związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu nie będzie wykraczać poza granice terenu. 3. Dojścia, dojazdy, tymczasowe drogi technologiczne, 4. Zieleń, 5. Urządzenia i sieci infrastruktury technicznej.
Zasady obsługi w zakresie komunikacji	Teren obsługiwany tymczasowymi drogami technologicznymi powiązanymi z terenem zakładu produkcyjnego.

Należy podkreślić, że poza poz. 2 pkt 2 (dotyczącego dodatkowej możliwości w zakresie rekultywacji) wszystkie pozostałe ustalenia są tożsame jak w zmianie nr 4 – obecnie obowiązującej, która obejmuje teren stanowiący fragment obszaru objętego obecnie procedowaną zmianą nr 5 Studium i wchodzący w skład złoża „Oleśnica 1”.

Tereny złóż: „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”

Tereny złóż kruszywa naturalnego (piasków) „Strzelce II” i „Strzelce 3” oraz teren złoża kruszywa naturalnego (piasków rzecznych) „Strzelce-Budy” przeznaczają się dla eksploatacji kopalni metodą odkrywkową (tereny oznaczone symbolem PG).

Symbol i nazwa terenu wydzielonego liniami rozgraniczającymi	PG Teren eksploatacji powierzchniowej złoża
Funkcja podstawowa /zakres/	Przeznaczenie i zakres funkcji: 1. Teren eksploatacji kopaliny, 2. Mała retencja, stawy, użytki rolne i dolesienia wykorzystywane na funkcję rekreacji i sportu jako możliwy kierunek rekultywacji – docelowe zagospodarowanie terenów pokopalnianych po zakończeniu eksploatacji złoża.
Warunki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu	Dopuszczalne zagospodarowanie terenu: 1. Dojścia, dojazdy, tymczasowe drogi technologiczne, 2. Zieleń, 3. Urządzenia i sieci infrastruktury technicznej.
Zasady obsługi w zakresie komunikacji	Tereny obsługiwane drogami publicznymi oraz tymczasowymi drogami technologicznymi.

Komunikacja

Projekt zmiany nr 5 Studium adaptuje istniejący układ komunikacyjny. Obsługa komunikacyjna istniejącego zakładu produkcyjnego ceramiki budowlanej i sąsiedniej kopalni odbywać się będzie w dotychczasowy sposób tj. z drogi powiatowej nr 0115T relacji Oleśnica-Pacanów oraz poprzez drogi wewnętrzne i rozbudowę systemu tymczasowych dróg technologicznych w kopalni. Tymczasowe drogi technologiczne zostaną zlikwidowane po zakończeniu eksploatacji złoża. W odniesieniu do pozostałych terenów wywóz kopalin będzie się odbywał drogami technologicznymi gruntowymi, a następnie bezpośrednio przylegającymi do ww. terenów drogami gminnymi.

Infrastruktura techniczna

– Zaopatrzenie w wodę

Teren zakładu produkcyjnego – zaopatrzenie w wodę do celów socjalno-bytowych, gospodarczych i przeciwpożarowych nadal będzie zapewnione z gminnej sieci wodociągowej w ramach zakładowej sieci wodociągowej.

Tereny złóż: „Oleśnica 1”, „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy” – dla potrzeb realizacji ustalonego zagospodarowania – eksploatacji powierzchniowej nie przewiduje się budowy sieci wodociągowej. Zaopatrywanie w wodę do celów socjalno-bytowych zapewnione będzie w konfekcjonowanych, ogólnodostępnych w sprzedaży pojemnikach.

– Odprowadzanie ścieków sanitarnych

Teren zakładu produkcyjnego – ścieki bytowe i technologiczne nadal będą oczyszczane w biologicznej zakładowej oczyszczalni, a następnie odprowadzane do rowu odpływowego R1, dopływu Strugi Oleśnickiej.

Tereny złóż: „Oleśnica 1”, „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy” – dla potrzeb realizacji ustalonego zagospodarowania – eksploatacji powierzchniowej nie przewiduje się budowy sieci kanalizacji sanitarnej.

– Odprowadzanie wód opadowych i kopalnianych

Dla wszystkich terenów objętych zmianą nr 5 Studium odprowadzanie wód opadowych i kopalnianych będzie się odbywać na warunkach ustalonych w pozwoleniu wodno-prawnym uzyskanym dla potrzeb funkcjonowania zakładu wydobywczego i dotyczących korzystania z wód, wykonywania urządzeń wodnych lub eksploatacji instalacji bądź urządzeń wodnych.

Teren zakładu produkcyjnego – zgodnie z uzyskanym pozwoleniem wodno-prawnym wody opadowe czyste, tj. z dachów oraz wody drenażowe z odwodnienia hali produkcyjnej odprowadzane są i nadal będą bez oczyszczania odrębnymi systemami kanalizacyjnymi również do rowu R1. Dodatkowo wody opadowe z terenu placów magazynowych odprowadzane są odrębną siecią kanalizacji deszczowej do rowu R1 po ich wcześniejszym oczyszczeniu.

– Ciepłownictwo, gazownictwo, elektroenergetyka, telekomunikacja

Teren zakładu produkcyjnego – zaopatrzenie w ww. media będzie się odbywać w dotychczasowy sposób.

Tereny złóż: „Oleśnica 1”, „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy” – dla potrzeb realizacji ustalonego za-

gospodarowania – eksploatacji powierzchniowej nie przewiduje się budowy ww. sieci infrastruktury technicznej.

Dodatkowo dla terenów złoża „Oleśnica 1” i zakładu przemysłowego po rekultywacji terenów eksploatacji powierzchniowej, dopuszcza się zagospodarowanie terenu w formie farmy fotowoltaicznej oraz realizację sieci energetycznej umożliwiającej odbiór energii z ewentualnej farmy fotowoltaicznej niej.

– Gospodarka odpadami

Teren zakładu produkcyjnego – obowiązuje zbiórka odpadów komunalnych w miejscu wyznaczonym w obrębie nieruchomości zgodnie z obowiązującym w gminie regulaminem utrzymania porządku i czystości.

W granicach terenów złóż: „Oleśnica 1”, „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy” – zagospodarowanie terenów nie będzie generować odpadów w rozumieniu przepisów o odpadach oraz odpadach wydobywczych. Zgromadzony na zwałowiskach nadkład w całości będzie wykorzystywany na miejscu dla potrzeb rekultywacji wyrobiska, co oznacza, że nadkład nie jest kwalifikowany jako odpad w rozumieniu ww. przepisów. Podczas eksploatacji złóż nie przewiduje się wytwarzania odpadów niebezpiecznych.

Teren wyrobiska poeksploatacyjnego należy chronić przed zwyczajowym wysypywaniem i wylewaniem w nim odpadów, śmieci, ścieków itp.

Konserwacja i regeneracja maszyn prowadzona będzie przez firmy specjalistyczne, przy czym drobne naprawy maszyn wykonywane będą na terenie zakładu.

W wyniku prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na eksploatacji kopalni, teren docelowo ulegnie degradacji i będzie wymagać rekultywacji. Prace naprawcze mogą polegać na zalewaniu bądź zasypywaniu wyrobiska, niwelowaniu terenu wraz z nasadzeniami roślinności.

Po zakończeniu eksploatacji złoża rekultywacja terenu będzie prowadzona zgodnie z warunkami określonymi przez Starostę (przykładowo w kierunku: rolnym, leśnym, wodnym, wodno-rekreacyjnym, zadrzewieniowym). W odniesieniu do złoża „Oleśnica 1” najbardziej racjonalnym kierunkiem rekultywacji wyrobiska jest kierunek zadrzewieniowo-zakrzewieniowy ze zbiornikiem wodnym w dennej części wyrobiska. Zakłada się, że do rekultywacji zostaną wykorzystane nadkładowe masy ziemne, które będą przemieszczane do wyrobiska (zwałowanie wewnętrzne), zmniejszając jego końcową powierzchnię i głębokość. Powyższe nie wyklucza jednak rekultywacji w kierunku rolnym. Dopuszcza się także lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW w formie farmy fotowoltaicznej.

3. Ocena wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko przyrodnicze, zdrowie ludzi oraz elementy środowiska kulturowego

(art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz. U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.)

Największy z terenów (o powierzchni ok. ok. 128 ha) objętych zmianą nr 5 Studium stanowi teren złoża ilów ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” (dawniej złoża „Oleśnica 1” i „Oleśnica 2”) wraz z zakładem produkcyjnym ceramiki budowlanej. Obejmuje, oprócz istniejących i od dawna funkcjonujących zakładu produkcyjnego

i wydobywczego, planowane przedsięwzięcie polegające na poszerzeniu obecnego terenu eksploatacji (przy zakładzie wydobywczym ceramiki budowlanej) w kierunku wschodnim.

Dlatego w niniejszej prognozie, w ocenie wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko, wielokrotnie odniesiono się do wpływu inwestycji na środowisko, który został szczegółowo opisany w sporządzonym Raplocie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Dla ww. przedsięwzięcia została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, znak pisma BKŚ.IV.6220.2.2014 z dnia 17.10.2014 r., a wielokrotnie przywoływanym w niniejszej prognozie Raplocie uzgodnionym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach (postanowienie znak: WOO-II.4242.69.2013.AS8) został wykazany brak znaczącego wpływu inwestycji na środowisko.

Ustalenia zmiany nr 5 Studium w zakresie eksploatacji przedmiotowego złoża są tożsame z zakresem przedsięwzięcia, dla którego została wydana decyzja środowiskowa.

Pozostałe tereny złóż objęte zmianą nr 5 Studium, dla których ustalono tożsame przeznaczenie jak dla złoża „Oleśnica 1”, mają nieporównywalnie mniejsze powierzchnie:

- „Strzelce II” – około 2,8 ha,
- „Strzelce 3” – około 0,8 ha,
- „Strzelce-Budy” – około 5,2 ha,

co stanowi odpowiednio: 2%, 0,6%, 4% powierzchni złoża „Oleśnica 1”.

Należy podkreślić, iż zgodnie z powyższym tak istotne zróżnicowanie wielkości terenów przeznaczonych do eksploatacji będzie również znacząco wpływać na skalę opisanych poniżej zjawisk.

Ponadto należy zaznaczyć, że dla złoża „Strzelce-Budy” została wydana decyzja Wójta Gminy Oleśnica znak: BKŚ.IV.6220.4.2014 z dnia 18.11.2014 r. stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w której został wykazany brak znaczącego wpływu inwestycji na środowisko. W związku z podobnymi uwarunkowaniami przyrodniczymi, mniejszą skalą inwestycji (mniejsze powierzchnie) oraz tożsamym rodzajem kopaliny złóż „Strzelce II” i „Strzelce 3”, należy przyjąć, że wpływ tych inwestycji na środowisko będzie analogiczny do złoża „Strzelce-Budy”.

Projektowane zagospodarowanie będzie się wiązało z następującymi zjawiskami:

- wprowadzeniem gazów lub pyłów do powietrza

Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Poszerzenie istniejącej eksploatacji ilów ceramiki budowlanej oraz uruchomienie eksploatacji w ramach trzech pozostałych złóż powodować będzie niezorganizowaną emisję pyłu i substancji będących wynikiem uwalniania oparów paliwa w trakcie tankowania maszyn, spalania oleju napędowego w silnikach maszyn urabiających i transportujących urobek. Zanieczyszczenia pyłowe i w mniejszym stopniu gazowe powstawać będą w wyniku zdejmowania, transportu i składowania nadkładu; urabiania i załadunku urobku na samochody; transportu urobku do zakładu ceramicznego.

Skala pylenia w kopalni będzie znikoma, gdyż nadkładowe masy ziemne będą urabiane i przemieszczane na zwałowiska w stanie wilgotności naturalnej. Podobnie przy eksploatacji kopaliny (iły) nie powinno występować pylenie.

Wszystkie sprawne technicznie maszyny i pojazdy – a tylko takie mogą być użytkowane w kopalniach – emitują spalinę w ilości niestanowiącej zagrożenia. Czas pracy maszyn i nasilenie ruchu pojazdów nie sprawiają, że emisja spalin osiągnie wielkość groźną dla środowiska, a dodatkowo otwarty teren będzie sprzyjał szybkiemu rozpraszaniu emitowanych przez maszyny gazów spalinowych.

Rodzaje i skala omawianych wyżej oddziaływań będzie podobna na etapie prac udostępniających, eksploatacji i rekultywacji, gdyż będą to głównie prace związane z urabianiem i przemieszczaniem, w przypadku największego złoża, dużych ilości mas ziemnych. Likwidacja przedsięwzięcia polegać będzie na wykonaniu prac rekultywacyjnych, w których zakres wchodzi przemieszczanie nadkładowych mas ziemnych do wyrobiska i kształtowanie docelowych zboczy wyrobisk. Prace te będą prowadzone równolegle z postępującą eksploatacją złóż.

Funkcjonowanie paneli fotowoltaicznych nie będzie wiązało się z emisją gazów i pyłów do powietrza.

Tereny złóż: „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”

Przedsięwzięcia będą w szczególności źródłem emisji niezorganizowanej pyłu – zwałowanie, wydobywanie kopaliny i transport. Wykorzystywane maszyny i urządzenia powinny być w pełni sprawne oraz należy ograniczać czas jałowej pracy silników pojazdów, urządzeń i maszyn podczas postoju. Dodatkowo otwarty teren będzie sprzyjał szybkiemu rozpraszaniu emitowanych przez maszyny gazów spalinowych. Ponadto w celu ograniczenia niezorganizowanej emisji pyłów, drogi technologiczne powinny być w okresach suchych i wietrznych zraszane wodą. Na skutek emisji zanieczyszczeń podczas eksploatacji złoża nie przewiduje się wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu określonych w przepisach odrębnych.

- wytwarzaniem odpadów

Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Przemieszczane masy ziemne pochodzące z nadkładu nie są traktowane jako odpad. W związku z występowaniem urządzeń związanych z wydobywaniem kruszywa i ich obsługą, a także przebywaniem pracowników, będzie miało miejsce wytwarzanie w ograniczonym zakresie odpadów; ustala się obowiązek zbiórki odpadów komunalnych w miejscach wyznaczonych zgodnie z obowiązującym w gminie regulaminem utrzymania porządku i czystości. Wyrobisko będzie zabezpieczone przed nielegalnym składowaniem odpadów i wylewaniem ścieków.

W Raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko: wydobywanie kopaliny ze złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” i „Oleśnica 2” stwierdzono, iż rodzaj oraz ilość wytwarzanych odpadów sprawiać będzie, że nie wystąpi ponadnormatywna uciążliwość dla środowiska w związku z gospodarką odpadami. Wyrobisko zostanie zabezpieczone przed nielegalnym składowaniem odpadów i wylewaniem ścieków.

Działanie paneli fotowoltaicznych nie wiąże się z wytwarzaniem odpadów.

Tereny złóż: „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”

Odpady będą gromadzone na utwardzonym terenie poza wyrobiskiem. Wszystkie wytwarzane na etapie eksploatacji odpady powinny być gromadzone selektywnie, a następnie przekazywane firmom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarki odpadami.

- wprowadzaniem ścieków do wód lub ziemi

Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Ścieki powstające w zakładzie produkcyjnym zbierane są poprzez rozdzielcze systemy kanalizacji i oczyszczane stosownie do zawartych w nich zanieczyszczeń. Ścieki bytowe pochodzące z terenu zakładu oczyszczane są w biologicznej oczyszczalni zakładowej, a następnie odprowadzane do rowu odpływowego R1, dopływu Strugi Oleśnickiej. Wody opadowe czyste, tj. z dachów oraz wody drenażowe z odwodnienia hali produkcyjnej odprowadzane są bez oczyszczania odrębnymi systemami kanalizacyjnymi również do rowu R-1. Dodatkowo wody opadowe z terenu placów magazynowych odprowadzane są odrębną siecią kanalizacji deszczowej do rowu R-1 po wcześniejszym oczyszczeniu w osadniku i separatorze.

Działanie paneli fotowoltaicznych nie wiąże się z wprowadzaniem ścieków do wód lub ziemi.

Tereny złóż: „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”

Nie przewiduje się powstawania i odprowadzania ścieków bytowych. Potrzeby pracowników kopalni na terenach złóż: „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy” zostaną zabezpieczone poprzez przewoźne kontenery socjalno-biurowe z przenośnym szczelnym sanitariatem, którego zawartość zostaje usuwana przez uprawnione podmioty i wywożona do oczyszczalni ścieków, i co nie wiąże się z wprowadzaniem ścieków do wód lub ziemi.

- wykorzystywaniem zasobów środowiska – na terenach objętych analizą znajdują się udokumentowane złoża: „Oleśnica 1”, „Strzelce II”, „Strzelce 3” oraz „Strzelce-Budy”, które można eksploatować zgodnie z warunkami ustalonymi w decyzji koncesyjnej, po eksploatacji złoża istnieje obowiązek rekultywacji zdegradowanego terenu.

Działanie paneli fotowoltaicznych polega na pozyskiwaniu energii słonecznej w celach przetworzenia jej w energię elektryczną.

- zanieczyszczeniem gleby lub ziemi

Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Projektowane zagospodarowanie w formie eksploatacji powierzchniowej pozbawi przedmiotowe tereny warstwy glebowej (w części obszaru objętego analizą, gdzie jest prowadzona eksploatacja, już została usunięta), w miejscach jej nienaruszenia może nastąpić zjawisko gromadzenia wydobytego materiału w postaci hałd, w związku z czym wierzchnia warstwa gleby również ulegnie unieczynnieniu. Teren odkrywkowy, pozbawiony wierzchniej warstwy gleby oraz nadkładów materiału skalnego pod nią zalegają-

cych, czyli warstw izolujących i filtrujących, będzie bardziej narażony na przenikanie nieczystości bezpośrednio w głębsze partie utworów podpowierzchniowych. Prace eksploatacyjne oraz zjawiska z tym związane – wzmożony ruch pojazdów oraz osób, zwiększone zapylenie, emisja gazów, mogą przyczynić się do pogorszenia stanu gleb nienaruszonych mechanicznie, położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenu eksploatacji.

Działanie paneli fotowoltaicznych nie będzie wiązać się z wprowadzaniem ponadnormatywnych zanieczyszczeń do gleby.

Tereny złóż: „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”

Przedsięwzięcia spowodują wyłączenie z powierzchni biologicznie czynnej obszaru wydobywania. Masy ziemne stanowiące nakład oraz przybrane partie stropowe kopaliny mogą być czasowo składowane wokół wyrobiska, w związku z czym wierzchnia warstwa gleby również ulegnie unieczynnieniu.

Teren odkrywki, pozbawiony wierzchniej warstwy gleby oraz nadkładów materiału skalnego pod nią zalegających, czyli warstw izolujących i filtrujących, będzie bardziej narażony na przenikanie nieczystości bezpośrednio w głębsze partie utworów podpowierzchniowych. Prace eksploatacyjne oraz zjawiska z tym związane – wzmożony ruch pojazdów oraz osób, zwiększone zapylenie, emisja gazów, mogą przyczynić się do pogorszenia stanu gleb nienaruszonych mechanicznie, położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenu eksploatacji.

- przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu – nastąpi przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu w miejscach jego eksploatacji, ponieważ powstanie zarówno znaczne zagłębienie terenu jak i hałda poeksploatacyjna z wydobytego materiału.

Lokalizacja paneli fotowoltaicznych nie wpłynie na przekształcenie fizjografii terenu.

- emitowaniem hałasu

Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Klimat akustyczny ulegnie zmianie ze względu na prowadzenie prac wydobywczych – generowany hałas związany będzie z funkcjonowaniem maszyn i urządzeń wydobywających kruszywo, wzmożonym ruchem samochodów – głównie ciężarowych, a także przebywaniem i funkcjonowaniem ludzi na obszarze wydobywania.

Działanie paneli fotowoltaicznych nie wiąże się z emisją ponadnormatywnego hałasu.

Tereny złóż: „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”

Oddziaływanie akustyczne prac wydobywczych będzie zmienne w czasie i uzależnione od etapu eksploatacji. Biorąc pod uwagę lokalizację poza terenami zabudowanymi, stosunkowo niewielkie dobowe wydobywanie, małą liczbę maszyn pracujących na kopalni oraz ruch transportowy ocenia się, że przedsięwzięcia nie będą powodować znaczącego wpływu na klimat akustyczny i nie zostaną przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych.

- emitowaniem pól elektromagnetycznych – źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego będzie przepływ prądu w przewodniku paneli fotowoltaicznych, jednak poziom ww. promieniowania nie przekroczy norm zawartych w przepisach odrębnych.
- ryzykiem wystąpienia poważnych awarii – zdarzenia związane z poważnymi awariami cechuje niepowtarzalność, losowość, wielopłaszczyznowość i różnorodność bezpośrednich skutków. Ich skutkiem jest zagrożenie zdrowia i życia ludzi, degradacja środowiska i poważne straty gospodarcze.

Prosta i sprawdzona technologia odkrywkowej eksploatacji złóż sprawia, że w przypadku planowanego zagospodarowania ryzyko powstania poważnej awarii przemysłowej jest małe. Przy eksploatacji maszyn górniczych i środków transportu kruszywa stosowane są sprawdzone, typowe środki zabezpieczające przed niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko.

Potencjalnym zagrożeniem mogą być osuwiska skarp i zboczy wyrobiska. Nagłe osunięcie dużych mas ziemi lub poważna awaria urządzeń i maszyn wydobywczych może stanowić bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia osób biorących udział w pracach wydobywczych.

Ze względu na charakter przedsięwzięć, ich zakres przedmiotowy i zastosowaną technologię wydobycia, która nie wiąże się z koniecznością użycia niebezpiecznych substancji ani technologii, nie przewidują się wystąpienia zagrożenia dla środowiska.

Działanie paneli fotowoltaicznych nie wiąże się z ryzykiem wystąpienia poważnych awarii.

Wpływ ustaleń projektowanego zagospodarowania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego:

- powietrze: oddziaływanie na powietrze atmosferyczne zarówno w trakcie eksploatacji bądź likwidacji odkrywkowych kopalni, będzie głównie wiązało się z emisją do powietrza produktów spalania paliw płynnych, pyleniem niezorganizowanym z wyrobisk (wydobycie kopaliny, składowanie nadkładu, konserwacja sprzętu w obrębie wyrobisk) oraz emisjami zorganizowanymi z zapleczy technicznych.

Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Zgodnie z wynikami Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko: wydobywanie kopaliny ze złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” i „Oleśnica 2” (obecnie „Oleśnica 1”) nie nastąpi przekroczenie standardów jakości środowiska w zakresie ochrony powietrza. Przeprowadzona analiza oddziaływania skumulowanego wykazała dotrzymanie obowiązujących przepisów. Obliczenia rozkładu stężeń 1-godzinnych oraz stężeń średniorocznych zanieczyszczeń emitowanych w wyniku działalności kopalni potwierdziły dotrzymanie dopuszczalnych wartości odniesienia w całym obszarze otaczającym teren kopalni (w tym teren objęty niniejszą analizą). Dotrzymane są również dopuszczalne normy opadu pyłu. Wśród emitowanych zanieczyszczeń przekroczenia występują jedynie dla tlenków azotu, jednak częstość przekroczeń gwarantuje dotrzymanie wartości odniesienia. Podobnie przeprowadzona analiza akustyczna skumulowanego oddziaływania kopalni oraz dróg publicznych także wskazuje na dotrzymanie wartości dopuszczalnej 55dB(A) dla obiektów chronionych w otoczeniu przedsięwzięcia. Oddziaływanie hałasu praktycznie mieści się w granicach złoża.

Oddziaływanie istniejącego zakładu na pojedyncze zabudowania mieszkaniowe w zakresie klimatu akustycznego nie ulegnie zmianie w związku z procedowaną zmianą nr 5 Studium. Przedmiotowa zmiana Studium dotyczy kontynuacji dotychczasowego, wschodniego kierunku eksploatacji południowych części złoża aż do osiągnięcia jego wschodniej granicy (w ramach dawnego złoża „Oleśnica 2”).

Zgodnie z powyższym w Raporcie dla analizowanego terenu stwierdzono dotrzymanie obowiązujących przepisów w zakresie ochrony powietrza.

Realizacja farmy fotowoltaicznej nie wpłynie na stan czystości powietrza atmosferycznego i klimat akustyczny.

Tereny złóż: „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”

Tereny złóż zlokalizowane są poza obszarami o znacznej gęstości zaludnienia. W sąsiedztwie tych terenów występują przede wszystkim tereny rolne, zadrzewione, pastwiska i łąki. Najbliższe zabudowania mieszkalne znajdują się w odległości większej niż 450 m. Biorąc powyższe pod uwagę oraz stosunkowo niewielkie dobowe wydobycie, małą liczbę maszyn pracujących na kopalni i ruch transportowy nie przewiduje się, że przedsięwzięcia będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie oraz poziomów substancji w powietrzu poza ich obszarem.

- powierzchnia ziemi i gleby: eksploatacja kopalni metodą odkrywkową spowoduje usunięcie wierzchniej warstwy gleby, odkrywającej złoża. Odkrywka odsłaniająca głębsze warstwy utworów skalnych, pozbawiona gleby oraz wierzchniej warstwy utworów luźnych, będzie w większym stopniu narażona na bezpośrednie zanieczyszczenia. Ponadto brak osłony w postaci roślinności porastającej i stabilizującej grunt przyczyni się do większego oddziaływania czynników atmosferycznych na poszczególne tereny eksploatacji powierzchniowej, głównie erozji wietrznej oraz wodnej.

Planowana eksploatacja spowoduje trwałe przekształcenia powierzchni. Po zakończonej eksploatacji złoża w ramach każdego terenu powstanie wyrobisko. Wyrobisko zostanie zrehabilitowane zgodnie z uzyskaną decyzją rekultywacyjną.

W przypadku złoża „Oleśnica 1” wyrobisko położone będzie na stoku o ekspozycji południowo-zachodniej, dlatego tylko z tej strony będzie mogło być widoczne. Po zadrzewieniu i zakrzewieniu otoczenia w wyrobisku może powstać zbiornik wodny, który będzie atrakcyjnym elementem krajobrazu.

Taki zbiornik stanowi naturalny obszar zatrzymywania i gromadzenia wód opadowych, co przyczynia się do łagodzenia skutków suszy lub podtapiania terenu w okresie wzmożonych opadów. Korzystnie wpływa na mikroklimat łagodząc różnice termiczne wody i najbliższego otoczenia.

Poza odsłonięciem wierzchniej warstwy ziemi, innym problemem może być powstanie w wyniku prac eksploatacyjnych hałd. Stanowią one nienaturalną, sztucznie utworzoną dominantę przestrzenną i wpływają częściowo na zapylenie najbliższej okolicy, jak również mają wpływ na lokalny reżim wodny. Niekorzystne oddziaływanie na krajobraz okolicy będzie okresowe i wystąpi podczas eksploatacji. Takie zmiany w środowisku przyrodniczym można w późniejszym czasie zrehabilitować poprzez odpowiednią rekultywację terenu poeksploatacyjnego.

Ponadto sączenie wody w obrębie kopalni może być przyczyną powstawania spękań, lokalnych uskoków i procesów osuwiskowych na skarpach odkrywki. Należy jednak zaznaczyć, że podczas eksploatacji surowców stosowana jest profilaktyka przeciwdziałania powstawaniu osuwisk.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby pozostałych złóż ze względu na ich znacznie mniejszą powierzchnię i skalę eksploatacji będzie proporcjonalnie mniejsze i nie będzie mieć znaczącego wpływu.

Dopuszczona budowa farmy fotowoltaicznej nie będzie wiązać się z degradacją powierzchni gleby.

- zasoby naturalne – planowane zagospodarowanie będzie się wiązać z wykorzystaniem zasobów naturalnych z udokumentowanych złóż. Po zakończeniu eksploatacji złóż zgodnie z przepisami istnieje obowiązek rekultywacji zdegradowanych terenów.

Funkcjonowanie farmy fotowoltaicznej polega na pozyskiwaniu energii słonecznej w celach przetworzenia jej w energię elektryczną.

- wody powierzchniowe, jednolite części wód powierzchniowych (JCWP):

Wpływ eksploatacji na wody powierzchniowe może być związany z odprowadzaniem wód kopalnianych (główny strumień stanowią wody opadowe) o nieco podwyższonej mętności.

Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

W przypadku złoża „Oleśnica 1” przedsiębiorca posiada pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie wód kopalnianych za pośrednictwem rowu zlokalizowanego na terenie zakładu uchodzącego do cieków bez nazwy w określonej ilości i pod warunkiem nie przekraczania określonych wartości pH, zawiesiny ogólnej, siarczanów i chlorków.

Tereny złóż: „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”

Terenów eksploatacji nie przecina żaden ciek wodny. Rzeka Wschodnia przepływa w odległości około 200-300 m od złóż „Strzelce-Budy” i „Strzelce 3” oraz w odległości około 450 m od złoża „Strzelce II”. Natomiast rzeka Pobocznicza przepływa w odległości około 600 m od złóż „Strzelce-Budy” i „Strzelce 3” oraz w odległości około 400 m od złoża „Strzelce II”.

Jak wykazano w karcie informacyjnej złoża „Strzelce-Budy” sąsiadujący od północy z tym złożem rów zostanie zabezpieczony przed zasypaniem, a wydobywanie będzie prowadzone w bezpiecznej odległości od rowu. Autorzy karty informacyjnej wraz z Aneksami Nr 1 ocenili, że w związku z eksploatacją piasków ze złoża „Strzelce-Budy” nie będzie zachodziła zmiana stosunków wodnych.

W przypadku złóż: „Strzelce II”, „Strzelce 3” i „Strzelce-Budy” planowane przedsięwzięcie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na wody powierzchniowe oraz na zmianę stosunków wodnych w ich rejonie, bowiem działalność eksploatacyjna polegająca na wydobywaniu kruszywa naturalnego prowadzona będzie bez poboru wody oraz odprowadzania ścieków i wód popłucznych. Eksploatacja złóż nie spowoduje też bezpośredniej ingerencji w powierzchniową sieć odpływu wód i nie będzie miała wpływu na parametry hydromorfologiczne pobliskich cieków (rowów). Zagrożenie dla wód powierzchniowych w wyniku prowadzonych prac wydobywczych będzie znikome z uwagi na brak w planowanej technologii robót górniczych czynników mogących oddziaływać na jakość wód. Wydobywane koparkami kruszywo będzie

krótkookresowo gromadzone w hałdach na terenie złoża, a następnie ładowane na samochody i wywożone poza teren kopalni.

Jedynym zagrożeniem dla wód mogą być produkty ropopochodne, które mogą dostać się do gruntu, a następnie do wód. W celu uniknięcia w tym przypadku powinna być kontrola szczelności układów paliwowych i olejowych urządzeń oraz pojazdów wywożących piaski z kopalni oraz należyta dbałość o ich stan. Wycieki o charakterze awaryjnym powinny być natychmiast likwidowane sorbentami, a zanieczyszczony grunt zebrany i zagospodarowany jako odpad.

Należy dodać jedynie, że eksploatacja złoża „Strzelce-Budy” będzie się wiązała z likwidacją powstałego stosunkowo niedawno (mniej niż 10 lat), niewielkiego wyrobiska okresowo wypełnione wodą. Ze względu na wielkość i znikomą rolę tego niewielkiego zbiornika w ekosystemie jego likwidacja nie będzie miała istotnego wpływu na zmianę stosunków wodnych.

Generalnie dla wszystkich złóż, odprowadzanie wód opadowych gromadzonych w wyrobiskach górniczych nie wpłynie na wskaźniki fizyko-chemiczne, biologiczne i hydromorfologiczne oraz chemiczne stanowiące o potencjale ekologicznym i stanie chemicznym jednolitych części wód powierzchniowych, ponieważ przedsiębiorca będzie musiał posiadać aktualne pozwolenie wodnoprawne, które zobliguje go do utrzymywania w należytych stanie technicznym i bieżącej konserwacji wszystkich urządzeń służących do odprowadzania i oczyszczania wód kopalnianych oraz do prowadzenia pomiarów ilości i jakości odprowadzanych wód. Dbłość o sprawność techniczną maszyn i przestrzeganie zasad ich eksploatacji, stosowane w ramach profilaktyki środki ochrony przed skażeniem wody produktami ropopochodnymi stanowiąc będą wystarczające zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem wód powierzchniowych. Nie planuje się wykorzystywać wyrobisk górniczych na składowiska odpadów itd.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz poprzez zastosowanie wszystkich planowanych działań ograniczających uciążliwości (m.in. stosowanie w pełni sprawnych urządzeń i maszyn, niepowodujących wycieków substancji ropopochodnych, ustawienie przenośnych sanitariatów, gospodarka odpadami zgodnie z wymogami ustawy o odpadach) oraz brak odwodnienia złoża, można uznać, że wydobywanie kopaliny nie będzie miało znaczącego negatywnego wpływu na wody powierzchniowe (ich jakość i zasoby) oraz na osiągnięcie celów środowiskowych JCWP. Przedsięwzięcia polegające na wydobywaniu kopaliny nie wpłyną zatem na stan JCWP oraz nie spowodują zagrożenia niespełnienia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Również funkcjonowanie farmy fotowoltaicznej nie wpłynie na stan wód powierzchniowych, w tym JCWP.

- wody podziemne, jednolite części wód podziemnych (JCWPd): w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanych złóż nie występują ujęcia, ani zbiorniki wód podziemnych. Najbliższy Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 423 „Subzbiornik Staszów” znajduje się w odległości ok. 5 km.

Zgodnie z Raportem eksploatacja złoża „Oleśnica 1” nie spowoduje odsłonięcia warstwy wodonośnej ani jej zanieczyszczenia.

W przypadku złóż „Strzelce II”, „Strzelce 3” i „Strzelce-Budy” eksploatacja złóż nie będzie miała wpływu na zmianę stosunków wodnych w ich rejonie. Eksploatacja złóż prowadzona będzie bez odwodnienia, a tym samym nie będzie obniżany poziom zwierciadła wód podziemnych podczas wydobywania pisaków. Nie przewiduje się poboru wód podziemnych do celów realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia; z uwagi na wydobywanie złoża w warunkach zawodnienia możliwy jest ubytek niewielkiej stosunkowo ilości wody związanej z masą urobku. Wydobywanie kruszywa z poziomu zawodnionego złoża spowoduje miejscowo okresowe naruszenie stosunków wodnych w gruncie, co jednak nie wpłynie na trwałe obniżenie poziomu wód gruntowych w okolicy. Zagrożenie dla wód podziemnych w wyniku prowadzonych prac wydobywczych będzie znikome z uwagi na brak w planowanej technologii robót górniczych czynników mogących oddziaływać na jakość wód. Nie przewiduje się odprowadzania do wód lub do gruntu ścieków ani wód popłucznych. Wydobywane koparkami kruszywo będzie krótkookresowo gromadzone w hałdach na terenie złoża, a następnie ładowane na samochody i wywożone poza teren kopalni.

Tym samym przedsięwzięcia polegające na wydobywaniu kopalin nie wpłyną na stan JCWPd oraz nie spowodują zagrożenia niespełnienia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Dla wszystkich złóż, prawidłowo prowadzone prace wydobywcze nie powinny spowodować zanieczyszczenia wód podziemnych. Możliwość taka istnieje jedynie w sytuacjach awaryjnych, w przypadku wycieku materiałów ropopochodnych (paliw) z uszkodzonych w trakcie eksploatacji maszyn i środków transportu. Dbalność o sprawność techniczną maszyn i przestrzeganie zasad ich eksploatacji stanowić będzie wystarczające zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem wód podziemnych. W ramach profilaktyki stosowane będą środki ochrony przed skażeniem wody produktami ropopochodnymi.

Nie planuje się wykorzystywania wyrobisk górniczych na składowiska odpadów itd.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz poprzez zastosowanie wszystkich planowanych działań ograniczających uciążliwości (m.in. stosowanie w pełni sprawnych urządzeń i maszyn, niepowodujących wycieków substancji ropopochodnych, ustawienie przenośnych sanitariatów, gospodarka odpadami zgodnie z wymogami ustawy o odpadach) oraz brak odwodnienia złoża, można uznać, że wydobywanie kopalin nie będzie miało znaczącego negatywnego wpływu na wody podziemne (ich jakość i zasoby) oraz na osiągnięcie celów środowiskowych JCWPd. Funkcjonowanie farmy fotowoltaicznej nie wpłynie zatem na stan wód podziemnych, w tym JCWPd „PLGW2000115”.

- klimat: skala oraz rodzaj inwestycji na przedmiotowym obszarze nie będą miały wpływu na zmiany klimatyczne. Mogą wystąpić jedynie niewielkie lokalne anomalie związane z powstaniem odkrywki i hałdy związane np. z zaburzeniami w swobodnym przepływie powietrza czy podwyższoną temperaturą w wyrobisku podczas słonecznych dni względem terenu otaczającego. Będą to jednak typowe zjawiska dla tego typu zmian w ukształtowaniu terenu i ze względu na swoją niewielką skalę nie będą miały wpływu na klimat danego regionu. Ewentualne powstanie zbiornika wodnego po rekultywacji terenu poeksploatacyjnego korzystnie wpłynie na mikroklimat łagodząc różnice termiczne wody i najbliższego otoczenia. Dopuszczona budowa farmy fotowoltaicznej nie wpłynie na klimat.

- rośliny i zwierzęta, bioróżnorodność: oddziaływanie na świat roślinny i zwierzęcy spowodowane będzie przez: zniszczenie pokrywy roślinnej (trawa) oraz uszkodzenie profilu glebowego, zniszczenie mechaniczne roślin oraz gleby zdjętej z miejsca wydobycia kruszywa, zmianę warunków siedliskowych wskutek zajęcia terenu pod eksploatację kopalni i spowodowane nią zmiany sposobu użytkowania terenu. Eksploatacja powierzchniowa wymusza konieczność pozbawienia terenu szaty roślinnej łącznie z wierzchnią warstwą gleby oraz zalegających pod nią skał luźnych. Powyższe skutkuje migracją zwierząt na tereny sąsiednie. Degradacja terenu następuje stopniowo i zwierzęta zamieszkujące teren mają czas na znalezienie nowych siedlisk oraz terenów łownych w sąsiednich terenach. Populacja zwierząt nie jest liczna, a powierzchnie terenów otwartych wokół są znaczne, więc migrujące zwierzęta nie powinny mieć problemu ze znalezieniem nowego miejsca do egzystowania oraz adaptacją do nowego środowiska o prawie identycznych warunkach przyrodniczych.

Należy podkreślić, że podczas powstania odkrywki na danym terenie mogą znaleźć schronienie inne gatunki roślin i zwierząt przystosowane do życia w takim środowisku np. sucholubne trawy rosnące na hałdach czy jaskółki brzegówki zakładające gniazda m.in. w skarpach powstałych w wyniku eksploatacji powierzchniowej.

Po zakończeniu eksploatacji oraz procesu rekultywacji, stopniowo wraz z sukcesywnym zarastaniem terenu przez roślinność niską i wysoką, może nastąpić powolny napływ poszczególnych gatunków zwierząt. Teren kopalni po rekultywacji może stanowić cenną ostoję i dodatkową niszę ekologiczną dla dziko żyjących gatunków. W przypadku powstania częściowo wypełnionego wodą zrekultywowanego wyrobiska może on stanowić siedlisko wielu gatunków roślin i zwierząt.

Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Zgodnie z Raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko: wydobywanie kopaliny ze złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej „Oleśnica 1” i „Oleśnica 2” (obecnie „Oleśnica 1”) przewiduje się następujący wpływ powiększenia obszaru eksploatacji na stwierdzone tam gatunki roślin i zwierząt :

- Centuria pospolita *Centaurium erythraea* – gatunek częsty w skali kraju a lokalnie miejscami pospolity. Ze względu na niejednokrotne występowanie na siedliskach przekształconych antropogenicznie nie jest zagrożony. W szerokim otoczeniu planowanego powiększenia obszaru eksploatacji gatunek posiada rozległe odpowiednie siedliska. Stanowisko zostanie zniszczone wskutek poszerzenia wyrobiska.
- Ropucha szara *Bufo bufo* – gatunek niezagrożony pod warunkiem zachowania odpowiednich dla niej siedlisk. Planowana (średnio i długoterminowo) eksploatacja całkowicie zniszczy miejsce występowania gatunku a więc oddziaływanie będzie mieć bezpośredni, negatywny charakter. Niemniej jednak, populacja ropuchy szarej jest tu bardzo nieliczna i nie ma znaczenia dla przetrwania gatunku w skali kraju. Niewykluczone również, że w trakcie eksploatacji otwarte zostaną nowe, alternatywne stanowiska w obrębie zwałowisk. Na taką możliwość wskazują obserwacje z innych podobnych obiektów. Przed realizacją planowanej inwestycji należy przenieść płazy do trzciniowisk położonych na południe

od zabudowań fabrycznych, a termin likwidacji siedliska dostosować do biologii ropuchy szarej. Najlepiej działanie to przeprowadzić w okresie październik – luty.

- Żaba trawna *Rana temporaria* – gatunek pospolity i niezagrożony. Ze względu na szeroką dostępność odpowiednich terenów żerowiskowych, planowane powiększenie obszaru eksploatacji nie będzie mieć wpływu na stan populacji żaby trawnej. Planowana eksploatacja nie generuje zwiększonej kolizyjności między drogami transportu a trasami migracji płazów stąd, nie ma konieczności budowy przejść dla zwierząt, w tym płazów.
- Jaszczurka zwinka *Lacerta agilis* – gatunek pospolity i niezagrożony. Zarówno obecna jak i planowana (średnio i długoterminowo) eksploatacja nie wpływa negatywnie na występowanie jaszczurki zwinki. W pewien sposób zapewnia dodatkowe, zastępcze siedliska występowania. Potwierdzają to obserwacje w innych tego rodzaju obiektach.
- Biegacz wręgaty *Carabus cancellatus* – jeden z najliczniejszych krajowych biegaczy, ze względu na szerokie występowanie nie jest zagrożony w skali kraju ani lokalnie, ze względu na posiadanie rozległych odpowiednich siedlisk w szerokim otoczeniu terenu planowanej inwestycji. Zarówno obecna jak i planowana (średnio i długoterminowo) eksploatacja nie wydaje się nieść istotnych zagrożeń dla tego stanowiska, głównie ze względu na pozostawienie większości arealu gatunku poza użytkowaniem.

W związku z faktem, iż panele fotowoltaiczne nie są montowane bezpośrednio przy powierzchni ziemi, zwierzęta będą mogły korzystać z danego terenu, nie jest konieczne dokonywanie wycinki roślinności wysokiej ograniczającej dopływ promieni słonecznych. Ponadto w celu umożliwienia swobodnej migracji zwierząt należy zastosować podwyższone ogrodzenia. W związku z tym, że panele słoneczne zajmują dużą powierzchnię roślinność niska będzie miała utrudniony dostęp do światła dziennego, co może doprowadzić do jej degradacji.

Tereny złóż: „Strzelce II”, „Strzelce 3”, „Strzelce-Budy”

Po północnej stronie za droga sąsiadującą ze złożem „Strzelce-Budy” znajduje się siedlisko o kodzie 6510 – Niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie. W odległości ok. 280 m na zachód od granicy złoża „Strzelce-Budy” zlokalizowane jest siedlisko modraszka telejusa (*Maculinea telesiu*) – kod 1059, motyla chronionego polskim prawem oraz wymienionego w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej i w Czerwonej Księdze Zwierząt – Bezkręgowce. Z uwagi na charakter przedsięwzięcia oraz brak jakiegokolwiek ingerencji w ww. siedliska nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na nie. Ponadto, w związku z tym, że podczas badań nie stwierdzono rośliny żywicielskiej dla larwy motyla modraszka telejusa, eksploatacja nie wpłynie na stan zachowania populacji tego gatunku.

Nie stwierdzono na terenie złoża „Strzelce-Budy” chronionych gatunków roślin i grzybów.

Teren złoża „Strzelce-Budy” obejmuje tereny rolnicze oraz zbiorowiska zbliżone składem gatunkowym do półnaturalnych łąk wiechlinowo-kostrzewowych, a także płaty charakteryzujące się nieco wyższym stopniem uwilgotnienia i składem gatunkowym.

Na terenie można zaobserwować w trakcie przelotów oraz żerujące gatunki następujących ptaków: bocian biały (*Ciconia ciconia*), czajka pospolita (*Vanellus vanellus*), skowronek polny (*Alauda arvensis*), kos (*Turdus merula*), sójka zwyczajna (*Garrulus glandarius*), sroka zwyczajna (*Pica pica*). Gatunki te objęte są ścisłą ochroną gatunkową, a sroka zwyczajna ochroną częściową. Stwierdzone gatunki ptaków są liczne i powszechnie występujące w skali regionu i kraju. Na terenie nie stwierdzono żadnych gniazd i miejsc lęgowych ptaków, a w pobliżu znajdują się miejsca o bardziej zróżnicowanych warunkach siedliskowych, gdzie wspomniane gatunki ptaków mogą znaleźć lepsze warunki bytowania. W związku z tym przedmiotowa eksploatacja nie będzie miała negatywnego wpływu na lokalne populacje tych gatunków.

W przypadku napotkania w trakcie prowadzonych prac na terenie przedsięwzięcia przedstawicieli płazów i gadów zostaną one bezpiecznie przeniesione na przyległe tereny.

W przypadku, gdyby realizacja inwestycji wiązała się z koniecznością naruszenia zakazów wobec gatunków chronionych lub ich siedlisk, Inwestor zobowiązany jest do uzyskania zezwolenia w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

Eksploatacja piasków ze złoża „Strzelce-Budy” z pominięciem cennych przyrodniczo siedlisk nie powinna mieć znaczącego negatywnego wpływu na zachowanie bioróżnorodności w tym rejonie.

Uwzględniając charakter istniejącej zieleni – pojedyncze zadrzewienia i zakrzewienia, o bardzo niewielkich powierzchniach, eksploatacja złóż na tych terenach nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody S-POChK,

- obszary chronione i Natura 2000

Cała gmina, w tym analizowane tereny, znajduje się w zasięgu Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu utworzonego Rozporządzeniem Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Kieleckiego nr 21 poz. 145). Podstawę prawną jego funkcjonowania stanowi Uchwała Nr XXXV/621/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3313), w której ustalono działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów oraz związane z nimi zakazy i odstępstwa od tych zakazów.

Tereny złoża „Oleśnica 1” i zakładu produkcyjnego

Należy podkreślić, że ustalenia zmiany nr 5 Studium w zakresie eksploatacji przedmiotowego złoża są tożsame z zakresem przedsięwzięcia, dla którego został sporządzony Raport i wydano decyzję środowiskową.

Natomiast zakład produkcyjny związany z przeróbką surowca wydobywanego z sąsiedniej kopalni – ww. złoża posiadając wszelkie wymagane przepisami pozwolenia funkcjonuje od wielu lat. Ustalenia zmiany nr 5 Studium powyższy stan zachowują, dostosowując jedynie granicę pomiędzy terenem eksploatacji i zakładu produkcyjnego do stanu faktycznego.

Poniżej zamieszczono zawartą w przedmiotowym Raporcie (str. 31) tabelę z ustosunkowaniem się do ustaleń obowiązujących na terenie Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (S-PO-ChK) – wynik oceny przeprowadzonej na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

Rodzaj zakazu na terenie Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu	Odstępstwo od zakazu	Wpływ inwestycji
Zabijanie dziko występujących zwierząt, niszczenie ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;	Zakazy nie dotyczą: – terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, – realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.	Nie dojdzie do zabijania dziko występujących zwierząt. Na terenie planowanym pod eksploatację obecnie są nieużytki
Likwidowanie i niszczenie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;		Zakaz nie będzie łamany
Dokonywanie zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;		Eksploatacja nie wpłynie na stosunki wodne okolicy.
Likwidowanie naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.		Zakaz nie będzie łamany. Nie będą likwidowane zbiorniki wodne starorzecza i obszary wodno-błotne. W zasięgu oddziaływania inwestycji nie występują takie obszary.

W odniesieniu do zakładu produkcyjnego należy stwierdzić, że zakład produkcyjny związany z przeróbką surowca wydobywanego z sąsiedniej kopalni – złoża „Oleśnica 1” posiadając wszelkie wymagane przepisami pozwolenia funkcjonuje od wielu lat. Ustalenia zmiany nr 5 Studium powyższy stan zachowują, dostosowując jedynie granicę pomiędzy terenem eksploatacji i zakładu produkcyjnego do stanu faktycznego.

Zgodnie z powyższym, a także uzyskaną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach ustalone zagospodarowanie, w tym planowane powiększenie wydobycia surowców ilastych nie naruszy warunków ochrony S-POChK.

Tereny złóż „Strzelce II”, „Strzelce 3” oraz „Strzelce-Budy”

Uwzględniając tożsame przeznaczenie ww. złóż jak złoża „Oleśnica” poniżej przedstawiono ustosunkowanie się do ustaleń obowiązujących na terenie Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (S-POChK) w analogicznej formie jak zamieszczona w Raporcie.

Rodzaj zakazu na terenie Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu	Odstępstwo od zakazu	Wpływ inwestycji
Zabijanie dziko występujących zwierząt, niszczenie ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;	Zakazy nie dotyczą: – terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.	Na terenach złóż „Strzelce 3”, „Strzelce Budy” gdzie ze względu na pojedyncze zadrzewienia i zakrzewienia oraz częściowe użytkowanie rolne potencjalnie mogą występować miejsca bytowania, żerowania, siedliska czy miejsca lęgowe zwierząt przedstawiona ocena wpływu na środowisko przyrodnicze nie wykazała znacząco negatywnego wpływu.
Likwidowanie i niszczenie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;		Na terenie złóż „Strzelce 3” i „Strzelce-Budy” zlokalizowane są jedynie pojedyncze zadrzewienia, których likwidacja nie będzie miała negatywnego wpływu na ochronę przyrody S-POChK, co wykazała przedstawiona ocena wpływu na środowisko przyrodnicze. Na terenie złoża „Strzelce II” zakaz nie będzie łamany, ze względu na brak zadrzewień.
Dokonywanie zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;		Zakaz nie będzie naruszany. Eksploatacja złóż nie wpłynie negatywnie na stosunki wodne okolicy, co zostało omówione w pkt 3 dotyczącym wpływu ustaleń projektowanego zagospodarowania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego – podpunkt wody powierzchniowe, jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) oraz wody podziemne, jednolite części wód podziemnych (JCWPd), a w pkt 5 opisane zostały również możliwości ograniczenia negatywnego oddziaływania.
Likwidowanie naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.		Zakaz nie będzie łamany. Nie będą likwidowane naturalne zbiorniki wodne starorzecza i obszary wodno-błotne. Na terenach nie występują ww. formy. W odniesieniu do terenu złoża „Strzelce-Budy”, gdzie znajduje się, powstałe stosunkowo niedawno (mniej niż 10 lat), niewielkie wyrobisko okresowo wypełnione wodą, ponieważ jego

		rola w ekosystemie jest znikoma jego likwidacja nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody S-POChK, co wykazała przedstawiona ocena wpływu na środowisko przyrodnicze.

Sposób prowadzenie wydobycia piasków czwartorzędowych nie powinien wpłynąć na stosunki wodne istotne z punktu widzenia przyrodniczego.

Zgodnie z powyższym, wobec wykazania braku łamania zakazów ustalonych w Uchwale Nr XXXV/621/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. ze względu na sposób zagospodarowania, skalę przedsięwzięć i brak elementów podlegających ochronie lub wykazanie braku znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu należy stwierdzić, że planowane zagospodarowanie nie naruszy warunków ochrony S-POChK.

Poza S-POChK tereny objęte zmianą nr 5 Studium nie znajdują się w zasięgu innego obszaru objętego przyrodniczą ochroną konserwatorską według obowiązujących przepisów.

Nie występują tutaj także obszary Natura 2000. Najbliższy obszar Natura 2000 „Ostoja Szaniecko-Solecka” znajduje się w odległości ok. 6 km na południe od przedmiotowych terenów.

- ekosystemy i krajobraz: oddziaływanie na krajobraz spowodowane będzie: trwałą zmianą sposobu użytkowania, w przypadku kopalni na złożu „Oleśnica 1” znacznej powierzchni terenu oraz trwałą zmianą w kompozycji krajobrazu spowodowaną wprowadzeniem nowego elementu w postaci niecki ze zbiornikiem wodnym w jej dolnej części.

Związane z rozpoczęciem eksploatacji powierzchniowej całkowite pozbawienie szaty roślinnej, usunięcie wierzchniej warstwy gleby oraz miejsc zamieszkania drobnych organizmów, migracje zwierząt na tereny sąsiednie, wszystkie te czynniki spowodują, że dotychczasowy ekosystem na przedmiotowych terenach ulegnie przemianie. Uwzględniając zdolności adaptacyjne elementów przyrody ożywionej do nowych warunków, powstanie nowy ekosystem, jednak ze względu na krótki czas przystosowania elementów biocenozy do nowego otoczenia oraz specyfikę wydobycia kopalni, nowy ekosystem będzie znacznie uboższy niż dotychczasowy. Przedmiotowe tereny nie są jednak enklawami, ich charakterystyka przyrodnicza jest tożsama z terenami otaczającymi, które tworzą obszary o znacznej powierzchni. W momencie rekultywacji po zakończeniu eksploatacji powierzchniowej, staną się one ponownie integralną częścią otoczenia. W wyniku rozpoczęcia eksploatacji powierzchniowej zmianie ulegnie również krajobraz. Wiazać się to będzie z powstaniem zagłębienia terenu oraz towarzyszącej mu hałdzie z materiału niebędącego surowcem eksploatacyjnym. Tereny objęte zmianą nr 5 Studium położone są poza obszarami chronionymi (z wyjątkiem Solecko-Pacanowskiego OChK, w ramach którego znajduje się cała gmina Oleśnica) oraz w oddaleniu od atrakcji turystycznych oraz miejsc stałego pobytu ludzi, w związku z czym taka przemiana krajobrazowa nie powinna być uciążliwa. Ponadto przy odpowiednim osłonięciu wyrobiska roślinnością, nie powinno ono stanowić elementu pogarszającego walory krajobrazowe.

Zrekultywowane wyrobisko, w przypadku złoża „Oleśnica 1” prawdopodobnie ze zbiornikiem wodnym w dennej części stanowić będzie dogodne miejsce dla rozwoju roślinności wodnej, bytowania ptactwa i zwierząt, a zarazem uatrakcyjni otoczenie podnosząc jego walory przyrodnicze. W celu zapewnienia kontrastowości siedliskowej (w stosunku do rolnego, w przewadze, sposobu zagospodarowania terenu w szerokim sąsiedztwie), warunkującej planowe wspomaganie różnorodności gatunkowej, najbardziej korzystny przyrodniczo kierunek rekultywacji to zadrzewieniowo-zadrzewieniowy ze zbiornikiem wodnym, pod warunkiem zachowania części brzegów zbiornika w postaci sprzyjającej rozwojowi płazów (płaskie, łagodnie nachylone brzegi prowadzące do dna o zróżnicowanej głębokości – przynajmniej na części zbiornika).

Dopuszczona budowa farmy fotowoltaicznej w istniejącym terenie otwartym nie powinna przyczynić się do zmian w ekosystemach, natomiast spowoduje znaczne przekształcenia krajobrazu (duża powierzchnia zajęta przez panele). W odróżnieniu od elektrowni wiatrowych, fotowoltaika i jej wpływ na krajobraz ma charakter lokalny.

- zabytki i dobra materialne: tereny planowanej eksploatacji nie wywierają wpływu na dobra materialne. Analizowane tereny pozbawiony są zabudowy mieszkaniowej, sąsiadują bezpośrednio z terenami rolnymi i leśnymi.

Planowane zagospodarowanie nie będzie miało wpływu na zabytki i krajobraz kulturowy. Tylko na terenie złoża „Strzelce-Budy” znajduje się zabytek archeologiczny ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków – fragment stanowiska archeologicznego Sufczyce – Budy 1 (AZP 94-67/16).

Na terenach planowanego przedsięwzięcia nie występują (oprócz wskazanego powyżej) zabytki chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Brak jest również pomników przyrody. Wpisane do rejestru zabytki w Oleśnicy znajdują się poza zasięgiem oddziaływania planowanego zagospodarowania (3–10 km).

W przypadku ewentualnego odkrycia w trakcie prac wydobywczych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, w tym archeologicznym, należy: wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków przedmiot i miejsce jego odkrycia, niezwłocznie zawiadomić o tym Świętokrzyskiego Konserwatora Zabytków bądź Burmistrza Miasta i Gminy Oleśnica.

- zdrowie ludzi: realizacja ustaleń zmiany nr 5 Studium powinna obligatoryjnie uwzględniać obowiązujące przepisy odrębne z zakresu ochrony środowiska, respektować wszelkie normy i obostrzenia mające na celu ochronę życia i zdrowia ludzi oraz środowiska naturalnego. Wydobycie kopalin nie będzie wpływało negatywnie na zdrowie mieszkańców gminy. Przy stosowaniu odpowiednich przepisów nie powinno mieć istotnego wpływu na zdrowie ludzi zatrudnionych przy wydobywaniu kopalin. Największego zagrożenia zdrowia można upatrywać w zwiększonym zapyleniu powietrza, które może negatywnie oddziaływać na układ oddechowy. Innych zagrożeń można upatrywać jedynie w zdarzeniach losowych mogących mieć

miejsce przy tego typu pracach (osuwanie gruntu, zagrożenia mechaniczne związane z pracującym sprzętem wydobywczym itp.). Zagrożenia losowe związane ze specyfiką miejsca pracy można w znacznym stopniu zminimalizować stosując się do przepisów BHP w danym miejscu pracy i na danym stanowisku. W zmianie nr 5 Studium nie ustala się terenów podlegających ochronie akustycznej na podstawie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska. Działalność poszczególnych kopalni powinna respektować zachowanie poziomu hałasu dla zabudowy zlokalizowanej w sąsiedztwie.

Dopuszczona budowa farmy fotowoltaicznej nie wpłynie na zdrowie ludzi, obowiązuje ograniczenie oddziaływania farmy fotowoltaicznej do granic wyznaczonej strefy ochronnej.

4. Ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko oraz obiekty środowiska kulturowego

(art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.)

Dla potrzeb niniejszej prognozy przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko przyrodnicze w podziale na oddziaływania:

- bezpośrednie – wiązać się będą z trwałym przekształceniem powierzchni terenu objętego robotami górnictwami. Z uwagi na dotychczasowy i planowany (po zakończeniu wydobywania kopaliny) sposób zagospodarowania terenu oddziaływania te nie spowodują niekorzystnych oddziaływań na środowisko. Przy prowadzeniu prac przygotowawczych i wydobywaniu kopaliny dodatkowo stosowane będą rozwiązania chroniące środowisko przyrodnicze;
- pośrednie – związane ze wzmożonym ruchem samochodów transportujących urobek z kopalni. Zagrożenia wynikające z tego typu oddziaływań to wzmożony hałas oraz potencjalne zapylenie;
- wtórne – związane z wpływem zrehabilitowanych wyrobisk. Po wyeksploatowaniu złoża „Oleśnica 1” w wyrobisku powstanie niecka o powierzchni ok. 100 ha prawdopodobnie ze zbiornikiem wodnym w dolnej części, które wzbogacą walory krajobrazowe i przyrodnicze;
- skumulowane – powodowane będą w przypadku złoża „Oleśnica 1” równoczesną eksploatacją złóż oraz funkcjonowaniem zakładu ceramicznego;
- długoterminowe – związane są z wpływem zrehabilitowanego wyrobiska na środowisko, a ich zasięg odpowiada oddziaływaniom wtórnym. Wpływ zrehabilitowanego wyrobiska, w przypadku realizacji zbiornika wodnego w jego dolnej części, na biosferę związany jest ze zmianami cech hydrometrycznych otoczenia.

W przypadku złoża „Oleśnica 1” proces napełniania zbiornika będzie długotrwały z powodu wielkości oraz braku wydajnych źródeł wody. Z danych meteorologicznych wynika, że parowanie roczne z otwartej powierzchni tego zbiornika będzie w przybliżeniu równe średniorocznej sumie opadów, co oznacza, że utworzenie basenu poeksploatacyjnego nie spowoduje istotnych zakłóceń w gospodarce wodnej terenów przyległych;

- stałe – w okresie eksploatacji związane są ze zwiększonym hałasem i przebywaniem osób i urządzeń w planowanych kopalniach oraz z zajęciem terenu przeznaczanego do eksploatacji, lokalizacji zwałowisk i dróg dojazdowych. Strefa tych oddziaływań pokrywa się z zasięgiem oddziaływań pośrednich i bezpośrednich eksploatacji złoża;
- krótkoterminowe – zasięg oddziaływań krótkoterminowych zawiera się w strefie skumulowanych oddziaływań bezpośrednich i pośrednich eksploatacji. Oddziaływania te mieszczą się w dopuszczalnych granicach;
- średnioterminowe – obejmują czas rekultywacji wyrobiska i ustabilizowania nowych warunków przyrodniczych w zrehabilitowanym terenie. W związku z przyjętym sposobem rekultywacji oddziaływania średnioterminowe będą związane z uwolnieniem terenu od urządzeń i pojazdów wykorzystywanych do eksploatacji złóż i w krótkim czasie zanikające. Dla planowanych kopalni zakłada systematyczne, w miarę postępu eksploatacji przemieszczanie nadkładowych mas ziemnych na dno wyrobiska, kształtowanie i użyźnianie brzegów tworzonej niecki z wykorzystaniem zabranej warstwy glebowej, wprowadzaniem roślinności i napełnianie zbiornika wodnego. Charakter, ograniczony zakres i rozłożenie tych prac w długim czasie sprawia, że ich uciążliwość pomimo kumulacji nie będzie miała istotnego wpływu na środowisko;
- chwilowe – wynikają z hałasu powodowanego pracą maszyn górniczych i samochodów ciężarowych wykorzystywanych w ruchu zakładu górniczego. Strefa tych oddziaływań pokrywa się z zasięgiem ich oddziaływań pośrednich i bezpośrednich. Niewielka liczba maszyn, wyłączenie z eksploatacji pory nocnej i ich oddalenie od obszarów chronionych sprawiają, że nie nastąpią przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu i emisji zanieczyszczeń powietrza.

5. Możliwości ograniczenia negatywnego oddziaływania ustaleń projektu zmiany nr 5 Studium na środowisko przyrodnicze

(art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.)

Możliwość ograniczenia negatywnych ustaleń niniejszego projektu zmiany nr 5 Studium należy upatrywać w nakłanianiu inwestorów do jak najbardziej restrykcyjnego stosowania się do ustaleń wynikających z obowiązujących dokumentów planistycznych sporządzonych dla terenu gminy Oleśnica (m.in. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany, opracowanie ekofizjograficzne).

Ograniczenie oddziaływania będzie możliwe dzięki opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla inwestycji, realizacji prawidłowych projektów oraz stosowaniu nowoczesnych materiałów i technologii.

Poniżej opisano działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą wskazane w Raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko: wydobywanie kopaliny ze złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej "Oleśnica 1" i "Oleśnica 2" (obecnie „Oleśnica 1) Tarnobrzeg 2013 r. i wydanej na

jego podstawie decyzji udzielającej spółce Wienerberger Ceramika Budowlana Sp. z o.o. pozwolenia zintegrowanego, które również odnoszą się do pozostałych terenów złóż.

Ochrona powierzchni ziemi

Dla ochrony sąsiadujących ze złożem użytków rolnych wskazane jest pozostawienie pasów ochronnych o szerokości ok. 6 m. W pasach ochronnych nie powinno się wydobywać kopaliny. Podczas eksploatacji złóż zachowane winny być kąty nachylenia skarp i zboczy, zarówno roboczych jak i stałych, zabezpieczające przed powstawaniem osuwisk. Docelowe ukształtowanie i zabezpieczenie skarp wyrobisk po zakończeniu eksploatacji złóż, określone zostanie w projekcie rekultywacji.

Robotami górniczymi zostaną objęte tereny złóż, w przypadku złoża „Oleśnica 1” o powierzchni ok. 100 ha. W trakcie prowadzenia robót górniczych powierzchnie terenów ulegną przekształceniom.

Przy urabianiu nadkładu wierzchnia warstwa urodzajnej gleby i nadkładu będzie selektywnie zdejmowana i przymowana na tymczasowych zwałowiskach lokalizowanych na terenie nieobjętym eksploatacją kopaliny, a następnie wykorzystywana przy rekultywacji terenów po działalności górniczej.

Maszyny górnicze i środki transportu utrzymywane będą w dobrym stanie technicznym, poddawane stałym przeglądom i naprawom. Przeglądy i naprawy bieżące tych maszyn będą wykonywane poza terenem zakładu górniczego.

Ochrona przed hałasem

Tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów planowanej eksploatacji stanowią grunty rolne i użytki zielone, bez zabudowy, w związku z czym nie są chronione akustycznie.

Do oceny hałasu w środowisku zewnętrznym ma zastosowanie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

Tereny chronione akustycznie położone w dalszym sąsiedztwie planowanych kopalni należy kwalifikować jako tereny zabudowy zagrodowej. Dla tego typu terenów obowiązują następujące wartości dopuszczalne:

- wskaźnik hałasu LAeq D określony jako równoważny poziom dźwięku w godzinach: od 6:00 do 22:00 – 55 dB(A)
- wskaźnik hałasu LAeq N określony jako równoważny poziom dźwięku w godzinach: od 22:00 do 6:00 – 45 dB(A)

Funkcjonowanie planowanych kopalni odbywać się będzie wyłącznie w okresie pory dziennej, dlatego też obliczenia winny być przeprowadzone i zinterpretowane w stosunku do normatywu dziennego, tj. LAeq dzień = 55 dB(A).

Wartości równoważnego poziomu dźwięku przy najbliższej zabudowie mieszkalnej winny być mniejsze od wartości normatywnej wynoszącej 55 dB(A) dla pory dziennej.

Emisja hałasu pochodząca od źródeł związanych z funkcjonowaniem analizowanych terenów, nie może osiągnąć wartości ponadnormatywnych na terenach chronionych akustycznie, spełniając tym samym wymagania ochrony środowiska w zakresie akustycznym.

Ochrona przed zanieczyszczeniem powietrza

Źródła zagrożeń dla powietrza będą miały charakter emisji niezorganizowanej (emisje z silników spalinowych niestacjonarnych maszyn górniczych i pojazdów zasilanych olejem napędowym). Podczas postoju bądź załadunku urobku na samochody będą one miały wyłączane silniki, co ograniczy emisję spalin. Na terenie projektowanego przedsięwzięcia brak będzie zorganizowanych źródeł emisji do powietrza.

Masy ziemne będą transportowane w stanie wilgotności naturalnej, co wyeliminuje pylenie. Wydobyty ze złoża urobek ładowany będzie na środki transportu przy użyciu koparek, a następnie przewożony na hałdę surowcowa zlokalizowaną poza wyrobiskiem i zakładem górniczym, tj. na placu składowym przy zakładzie ceramicznym, znajdującym się na zachód od parceli eksploatacyjnych. Transport kopaliny nie będzie korzystał z dróg publicznych.

Wewnątrz kopalni drogi technologiczne poprowadzone będą po dnie wyrobiska i po poziomach roboczych utworzonych dla kolejnych poziomów. Przebieg dróg tymczasowych w obrębie wyrobiska i poza wyrobiskiem – dla przewozu wydobytej kopaliny na plac składowy oraz nadkładu na zwałowiska – będzie dostosowywany do potrzeb, w zależności od miejsca wybierania złoża, zdejmowania nadkładu oraz jego składowania, będzie on zmieniać się wraz z postępowaniem frontu eksploatacji.

W celu ograniczenia pylenia spowodowanego ruchem samochodów w okresach suszy drogi te winny być zraszane wodą. Ruch drogowy na terenie kopalni odbywać się będzie w oparciu o regulamin ruchu transportu kołowego zatwierdzonego przez kierownika ruchu zakładu górniczego.

Wykorzystywane maszyny i urządzenia powinny być w pełni sprawne oraz należy ograniczać czas jałowej pracy silników pojazdów, urządzeń i maszyn podczas postoju. Ponadto w celu ograniczenia niezorganizowanej emisji pyłów, drogi technologiczne powinny być w okresach suchych i wietrznych zraszane wodą.

Działania podejmowane w ramach planowanego zagospodarowania powinny uwzględniać zapisy „Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych” oraz Uchwały nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których występuje spalanie paliw.

Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych

Zgodnie z Raportem w górnych partiach ilów złoża „Oleśnica 1” na głębokości 4–5 m p.p.t. można się spodziewać sączeń wody związanych z przewarstwieniami mułków piaszczystych. Wody te będą gromadzone w rząpiu, znajdującym się w dnie wyrobiska, skąd systematycznie odprowadzane będą poza teren wyrobiska do rowu. Wody tym rowem i ciekim bez nazwy mogą trafić do ciekłu Kanał łączącego się dalej z rzeką Wschodnią będącą lewobrzeżnym dopływem Wisły.

Wody opadowe z wszystkich terenów planowanej eksploatacji przed odprowadzeniem do rowów winny być poddane oczyszczeniu z zawiesiny, stąd nie będą wnosić istotnego ładunku tego zanieczyszczenia do wód powierzchniowych. Dopuszczalne parametry odprowadzanej wody z odwodnienia wyrobiska górniczego określone będą w pozwoleniu wodno-prawnym.

W bezpośrednim sąsiedztwie złóż nie występują ujęcia i zbiorniki wód podziemnych.

Na terenie gminy Oleśnica brak jest producentów wody, gmina zaopatrywana jest w wodę kupowaną od producentów z terenu innych gmin, tj. PGKiM Spółka Gminy w Staszowie, Gminy Łubnice oraz Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pacanowie.

W wyrobisku zabrania się również składowania odpadów (z wyłączeniem materiałów pobudowlanych obojętnych oraz ziemi z wykopów dopuszczonych dla złoża „Oleśnica 1”) i wylewania ścieków.

Gospodarowanie odpadami nie powinno naruszać ustaleń „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego”.

Teren wyrobiska poeksploatacyjnego należy chronić przed zwyczajowym wysypywaniem i wylewaniem w nim odpadów, śmieci, ścieków itp.

Wszelkie uzupełnianie paliwa, smarowanie, przeglądy, naprawy i konserwacje maszyn oraz pojazdów należy wykonywać w miejscu do tego specjalnie przygotowanym i zabezpieczonym przed przedostaniem się substancji ropopochodnych do podłoża.

W celu przeciwdziałania powstaniu zanieczyszczenia wód podziemnych substancjami ropopochodnymi pochodzącymi z awaryjnych wycieków olejów maszyny te będą wyposażone w sorbent lub maty sorbentowe. W przypadku awarii sprzętu i ewentualnego zanieczyszczenia powierzchni środkami ropopochodnymi, ziemia zanieczyszczona oraz zastosowany sorbent zostanie usunięta i przekazana odbiorcom odpadów (posiadającym odpowiednie zezwolenia) do unieszkodliwienia.

Ochrona świata roślinnego i zwierzęcego

Na terenach planowanej eksploatacji brakuje stanowisk atrakcyjnych jako miejsca rozrodu dla płazów. W przypadku złoża „Oleśnica 1” istniejący szuwar trzcinowy zawsze stanowi potencjalnie korzystne dla płazów miejsce, dlatego jego likwidacja powinna odbywać się poza terminem rozrodczym większości płazów, najlepiej w miesiącach jesiennych lub zimowych (październik-luty). Gdyby likwidacja trzcinowiska, ze względów organizacyjno-technicznych musiała się odbyć w okresie aktywności płazów wtedy musiałaby być poprzedzona zebraniem wszystkich osobników i przeniesieniem we wskazane miejsce. Wykluczone jest przeprowadzenie tego działania wcześniej niż od 1 lipca, gdy zakończony jest rozwój larwalny większości osobników młodocianych.

Z uwagi na zasiedlenie terenu złóż przez gatunki budujące swoje gniazda bezpośrednio na ziemi lub w niewysokiej roślinności, wymagane będą działania zapobiegające niszczeniu gniazd ptaków w okresie lęgowym. Prace polegające na usunięciu wierzchniej warstwy humusowej oraz zajęciu nowych obszarów pod składowanie mas ziemnych powinny być prowadzone w okresie od 1 września do 1 marca.

Sugeruje się również zastosowania działania minimalizującego obejmującego ograniczenie terminu zdjęcia nakładu do okresu od 15 sierpnia do 31 października, gdyż zwierzęta w tym czasie są po okresie rozrodczym, a przed rozpoczęcie zimowania i hibernacji.

Ponadto w celu umożliwienia swobodnej migracji zwierząt należy zastosować podwyższone ogrodzenia farm fotowoltaicznych.

Ochrona krajobrazu

Eksploatacja złoża spowoduje trwałe zmiany w krajobrazie. Po wyeksploatowaniu kopaliny i zrehabilitowaniu wyrobiska na jego obszarze powstanie zagłębienie, w przypadku złoża „Oleśnica 1” o powierzchni ok. 100 ha oraz głębokości do 30 – 50 m, prawdopodobnie ze zbiornikiem wodnym w dennej części oraz zadrzewionym otoczeniem. Teren złoża po jego właściwej rekultywacji może mieć (poprzez stworzenie warunków dla rozwoju na sztucznych i naturalnych formach rzeźby zróżnicowanych zespołów roślinnych – muraw, zbiorowisk wilgotnych, podmokłych) wyższe walory przyrodnicze niż obecnie. Wyrobisko położone będzie na stoku o ekspozycji południowo-zachodniej, dlatego tylko z tej strony będzie mogło być widoczne. Zmiany w szerszej skali – linii krajobrazowych – będą natomiast niewielkie, niepowodujące zaburzenia widoku istniejących ciągów pagórów i obniżeń morfologicznych w najbliższej okolicy.

W przypadku ewentualnego odkrycia w trakcie prac wydobywczych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, w tym archeologicznym, należy: wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków przedmiot i miejsce jego odkrycia, niezwłocznie zawiadomić o tym Święto-krzyskiego Konserwatora Zabytków bądź Burmistrza Miasta i Gminy Oleśnica.

Ochrona obszaru Natura 2000

Tereny objęte zmianą nr 5 Studium położone są w granicach Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (S-POChK). Stanowi on osłonę Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych. Graniczy od północy z Chmielnicko Szydłowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Na analizowanych terenach nie występują inne prawnie chronione elementy środowiska. Najbliższy obszar "Natura 2000" znajduje się w gminie Pacanów, w odległości ok. 6 km.

6. Rozwiązania alternatywne do projektu zmiany nr 5 Studium

(art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. b ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.)

Ustalone w projekcie zmiany nr 5 Studium przeznaczenie terenów, sposób ich zagospodarowania oraz zasady obsługi technicznej i komunikacyjnej są wynikiem polityki przestrzennej władz gminy.

Analiza ustaleń projektu zmiany nr 5 Studium pozwala stwierdzić, że projekt w optymalnym stopniu spełnia podstawowe wymogi z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego gminy. Ustalenia mają charakter kompromisowy – z jednej strony umożliwiają realizację zamierzeń inwestycyjnych, z drugiej starają się chronić środowisko przyrodnicze gminy. Zaproponowane w projekcie rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów i sposobu ich zagospodarowania, gwarantują prawidłowe ich funkcjonowanie.

Jako jedno z rozwiązań alternatywnych można zaproponować pozostawienie terenów objętych projektem w niezmienionym stanie (tj. bez wprowadzania ustaleń projektu). Wówczas nie doszłoby do opisanych w prognozie przekształceń środowiska przyrodniczego. Pozostawienie terenów w obecnym stanie byłoby rozwiąza-

niem korzystniejszym z punktu widzenia ochrony środowiska, lecz niekorzystnym ze względu na brak wykorzystania udokumentowanych złóż surowców, co w znaczącym stopniu ograniczyłoby zamierzenia umożliwiające dalszy rozwój gminy, a także istniejącego zakładu ceramiki budowlanej.

Należy podkreślić, że planowana eksploatacja powierzchniowa nie zagraża istniejącym formom ochrony przyrody, systemom przyrodniczym, walorom kulturowym, zdrowiu ludzi. Ponadto na obszarze obecnie występują słabe gleby – IV, V i VI klasy bonitacji. Innym stosunkowo ważnym argumentem dla wydobywania surowców są aspekty ekonomiczne, zarówno dla budżetu gminy Oleśnica, jak i w postaci nowych miejsc pracy. W jakimś stopniu planowane kopalnie w okresie eksploatacji złóż będą uciążliwe dla środowiska, natomiast dochody mogą umożliwić gminie, np. realizację proekologicznych inwestycji, takich jak rozbudowa infrastruktury technicznej lub innych.

Dodatkowo należy wskazać, że wydobycie surowców ma charakter czasowy, a po wydobyciu udokumentowanych surowców naturalnych do dopuszczalnego poziomu nastąpi rekultywacja (o kierunku określonym w uzyskanej koncesji) i możliwość nadania terenom pogórnym nowej funkcji. Możliwe kierunki wykorzystania wyrobiska po eksploatacji złoża to np. kierunek rolny, wodny, wodno-rekreacyjny i zadrzewieniowy. Natomiast w odniesieniu do istniejącego zakładu produkcji ceramiki budowlanej weryfikacja jego granic w projekcie zmiany nr 5 Studium stanowi jedynie dostosowanie do stanu faktycznego. Analogicznie jak uwzględnienie ustanowionych obszaru i terenu górniczego „Oleśnica 1B”. W odniesieniu do powyższego zakresu nie występują rozwiązania alternatywne.

7. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania

(art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.)

W związku z tym, że teren objęty poprzednią zmianą nr 4 Studium ze względu na swoje położenie w zasięgu złoża „Oleśnica 1” oraz obszaru i terenu górniczego „Oleśnica 1B” został włączony do jednego z terenów objętych zmianą nr 5 Studium niniejsze opracowanie zawiera w niezbędnym zakresie informacje wynikające z prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica przyjęte uchwałą nr 128/XXVI/2001 z dnia 28 grudnia 2001 r., zmienione uchwałą Nr 137/XXII/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 12 grudnia 2005 r., uchwałą Nr 235/XXXIV/13 z dnia 30 września 2013 r. i uchwałą Nr 283/XLII/18 Rady Gminy Oleśnica z dnia 27 lipca 2018 r. – zmiany nr 4 Studium.

8. Przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu

(art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.)

Metoda analizy realizacji projektowanego dokumentu polega na ocenie: projektowanego oddziaływania oraz skuteczności przewidywanych w ustaleniach projektu zmiany nr 5 Studium działań zapobiegających, ograniczających, kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i w razie potrzeby proponowanie dodatkowych uzupełnień.

Zgodnie z przepisami art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.), Burmistrz dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. Burmistrz wyniki tych analiz przekazuje Radzie Miejskiej, po uzyskaniu opinii gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej. Co najmniej raz w czasie kadencji Rada Miejska podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne (w całości lub w części) podejmuje działania o przystąpieniu do wprowadzenia zmiany Studium i/lub planu(ów). Z mocy prawa, organ sporządzający projekt Studium, planu lub ich zmian, jest zobowiązany do dokonania analizy realizacji ustaleń w nim zapisanych. Należy uznać zatem, że dotychczasowe przepisy prawa są wystarczającym instrumentem w tym zakresie.

9. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

(art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. d ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.)

Realizacja ustaleń projektu zmiany nr 5 Studium nie będzie skutkować transgranicznym oddziaływaniem na środowisko.

10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

(art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku... – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.)

Niniejszy dokument jest prognozą oddziaływania na środowisko sporządzoną dla potrzeb projektu zmiany nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica. Zawiera charakterystykę i ocenę projektu zmiany nr 5 Studium z punktu widzenia problemów środowiska przyrodniczego.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzonym w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko – tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz. 247 z późn. zm. oraz na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. – tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.

Sporządzony dokument analizuje określone w projekcie zmiany Studium zagospodarowanie poszczególnych terenów składających się na obszar objęty opracowaniem i określa jego możliwy wpływ na poszczególne komponenty środowiska.

Niniejszy dokument jest sporządzany obligatoryjnie – zgodnie z ww. ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Część opisowa prognozy jest podzielona na trzy zasadnicze rozdziały, które dotyczą:

- informacji ogólnych na temat sporządzanego dokumentu, jego podstaw prawnych, przedmiotu i celu opracowania oraz materiałów wykorzystywanych przy sporządzaniu prognozy,
- analizy i oceny stanu istniejącego środowiska – obszar objęty zmianą nr 5 Studium obejmuje 4 fragmenty gminy o łącznej powierzchni ok. 136,8 ha. Na tych terenach (oprócz terenu istniejącego zakładu ceramiki budowlanej) brak jest infrastruktury technicznej (kolejowej, wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, a także linii energetycznych, telefonicznej itp.). Na terenach objętych opracowaniem nie występują zabytki chronione (oprócz fragmentu pojedynczego stanowiska archeologicznego), cieki naturalne ani ujęcia wód. Na obszarze złoża „Oleśnica 1” stwierdzono 1 gatunek chroniony roślin naczyniowych, a także 4 pospolite gatunki zwierząt kręgowych objętych częściową ochroną gatunkową. Poza ww. nie stwierdzono występowania podlegających ochronie siedlisk przyrodniczych, zwierząt i roślin.
- projektowanego zagospodarowania i jego potencjalnych skutków dla środowiska przyrodniczego – zmiany przeznaczenia, jakie ustala projekt zmiany nr 5 Studium w stosunku do stanu istniejącego polegają przede wszystkim na wyznaczeniu terenów eksploatacji powierzchniowej. Jak wykazały analizy eksploatacja złóż, z uwagi na stosowaną technologię, lokalizację i uwarunkowania środowiskowe nie będzie miała znaczącego oddziaływania na ludzi, rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze, wodę i powietrze. Dotyczy to zarówno oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, jak też wzajemne powiązanie tych oddziaływań. Po wyeksploatowaniu kopalin, wyrobiska zostaną zrekultywowane.

Podstawę prawną sporządzenia przedmiotowej zmiany Studium, której ustalenia są analizowane w niniejszej prognozie, stanowi Uchwała Nr XXV/130/20 Rady Miejskiej Oleśnica z dnia 26 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica.

Wstępna analiza wszystkich potencjalnych zmian w środowisku jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń zawartych w projekcie zmiany nr 5 Studium wykazała, iż w przypadku stosowania się do tych ustaleń, nie powinno nastąpić bardzo istotne pogorszenie parametrów jakości poszczególnych komponentów środowiska w stosunku do obecnego stanu.

Inwestycje polegające na eksploatacji powierzchniowej oraz dopuszczonej budowie farmy fotowoltaicznej powinny zostać zrealizowane przy zastosowaniu wszelkich norm i obostrzeń zawartych w obowiązujących przepisach, tak by ww. oddziaływanie na środowisko przyrodnicze oraz tereny zabudowy w dalszym sąsiedztwie było jak najmniejsze.

Należy podkreślić, że projekt zmiany nr 5 Studium, którego dotyczy niniejsza prognoza, w zakresie związanym z przeznaczeniem terenów dla eksploatacji powierzchniowej w ramach udokumentowanych złóż surowców rozszerza ponadto możliwości zagospodarowania największego z terenów o urządzenia wytwarzające energię

z odnawialnych źródeł o mocy powyżej 100 kW. Powyższe w pełni wpisuje się w politykę państwa określoną m.in. w „Polityce energetycznej Polski do 2040 roku”, która zawiera pakiet działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, konkurencyjności gospodarki, jej efektywności energetycznej oraz ochrony środowiska. Wśród wymienionych celów strategicznych polityki państwa jest wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii i uzyskanie wzrostu udziału odnawialnych źródeł energii.